

2021

Kertomus

(annettu asetuksen (EU) N:o 806/2014 92 artiklan 4 kohdan nojalla)

mahdollisista ehdollisista vastuista, jotka ovat aiheutuneet yhteisen kriisinratkaisuneuvoston, neuvoston ja komission suorittaessa asetuksen mukaisia tehtäviään varainhoitovuonna 2021

EUROOPAN
TILINTARKASTUS-
TUOMIOISTUIN

EUROOPAN TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIN
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxemburg
LUXEMBURG

Puh. +352 4398-1
Tiedustelut: eca.europa.eu/fi/Pages/ContactForm.aspx
Verkkosivut: eca.europa.eu
Twitter: @EUAuditors

Suuri määrä muuta tietoa Euroopan unionista on käytettävissä internetissä Europa-palvelimen kautta (<http://europa.eu>).

Luxemburg: Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2022

PDF

ISBN 978-92-847-8621-3

doi:10.2865/104956

QJ-07-22-668-FI-N

Kertomuksen kuvaus:

Yhteinen kriisinratkaisumekanismi on EU:n järjestelmä, jolla hallitaan toimintansa jatkamiseen kykenemättömien pankkien kriisinratkaisua euroalueella. Yhteisellä kriisinratkaisuneuvostolla on yhdessä komission ja neuvoston kanssa keskeinen asema tässä järjestelmässä. Kriisinratkaisuneuvosto valvoo yhteistä kriisinratkaisurahastoa, jonka avulla voidaan tukea pankkien kriisinratkaisua. Tilintarkastustuomioistuimella on velvollisuus laatia vuosittain kertomus pankkien kriisinratkaisuun liittyvistä mahdollisista ehdollisista vastuista.

Kriisinratkaisurahastoa ei ole toistaiseksi käytetty, mutta meneillään on huomattava kasvava määrä oikeudenkäyntejä, jotka koskevat ensimmäistä kriisinratkaisupäätöstä ja muita päätöksiä sekä kriisinratkaisurahastoon suoritettavia ennakkollisia vakausmaksuja. Komissio ja neuvosto eivät ole ilmoittaneet ehdollisia vastuuta varainhoitovuoden 2021 osalta. Edellisen vuoden kertomuksessa annetun tilintarkastustuomioistuimen suosituksen mukaisesti kriisinratkaisuneuvosto on kehittänyt laskentamenetelmän niitä ehdollisia vastuuta varten, joita liittyy ennakkollisia vakausmaksuja koskeviin riita-asioihin. Se ilmoitti tältä osin huomattavasti pienemmän määrän kuin vuoden 2020 tilinpäätöksessä. Kriisinratkaisuneuvosto ei ilmoittanut, että kriisinratkaisupäätöksistä olisi aiheutunut ehdollisia vastuuta. Tilintarkastustuomioistuin ei havainnut evidenssiä, joka olisi ollut olennaisesti ristiriidassa kriisinratkaisuneuvoston arvioinnin kanssa. Tilintarkastustuomioistuin panee kuitenkin merkille, että eräissä kriisinratkaisurahastoon suoritettavaan ennakkolliseen vakausmaksuun liittyvissä oikeudenkäynneissä käsitellään tiettyjä kriisinratkaisuneuvoston laskelmien näkökohtia ja että taloudellisten resurssien ulosvirtauksen riski arvioitiin joissakin tapauksissa mahdolliseksi.

Sisällys

	Kohta
Tiivistelmä	I–VII
Johdanto	01–03
Tarkastuksen laajuus ja tarkastustapa	04–11
Tarkastuksen laajuus	04–09
Tarkastustapa	10–11
Huomautukset	12–62
Osa I: Kriisinratkaisuneuvoston ehdolliset vastuut	12–56
Kriisinratkaisupäätöksistä ja kriisinratkaisun tekemättä jättämistä koskevista päätöksistä johtuviin oikeudenkäynteihin liittyvät ehdolliset vastuut	13–27
Ehdolliset vastuut, jotka liittyvät periaatteeseen, että velkojat eivät saa jäädä kriisinratkaisussa huonompaan asemaan	28
Ehdolliset vastuut, jotka liittyvät kriisinratkaisurahastolle maksettaviin pankkien vakausmaksuihin	29–54
Hallintomaksuihin liittyvät ehdolliset vastuut	55
Lisätiedot	56
Osa II: Komission ehdolliset vastuut	57–60
Osa III: Neuvoston ehdolliset vastuut	61–62
Johtopäätökset ja suositukset	63–69
Liitteet	
Liite I – Euroopan unionin tuomioistuimien ja käytettävissä olevat oikeussuojakeinot EU:n toimielinten, elinten, virastojen ja laitosten päätöksiä vastaan	
Liite II – Kriisinratkaisuprosessi ja -päätös	
Liite III – Ennakollisten vakausmaksujen laskenta- ja keruuprosessi	
Liite IV – Aiempina vuosina esitettyjen suositusten seuranta	

Lyhenteet

Sanasto

Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston vastaus

Komission vastaus

Neuvoston vastaus

Tarkastustiimi

Tiivistelmä

I Tilintarkastustuomioistuimella on oikeudellinen velvollisuus antaa vuosittain kertomus mahdollisista ehdollisista vastuista, jotka ovat aiheutuneet kriisinratkaisuneuvoston, komission tai neuvoston suorittaessa kriisinratkaisutehtäviään. Tilintarkastustuomioistuin arvioi, ovatko yhteinen kriisinratkaisuneuvosto, komissio ja neuvosto ilmoittaneet taloudellisista riskeistään esittämällä ehdolliset vastuut ja varaukset asianmukaisesti. Kun yhteisen kriisinratkaisuneuvoston, komission ja neuvoston tilinpäätöksiä laadittiin kesäkuussa 2022, EU:n tuomioistuimissa ja kansallisella tasolla oli käynnissä useita oikeudenkäyntejä kriisinratkaisuneuvostoa ja komissiota (mutta ei neuvostoa) vastaan. Oikeudenkäynnit koskivat kriisinratkaisuneuvoston ja komission kriisinratkaisutehtäviä.

II Kesäkuussa 2022 EU-tasolla oli vireillä 95 asiaa, jotka koskivat Banco Popular Español S.A.:n kriisinratkaisua vuonna 2017. Näistä unionin yleinen tuomioistuin oli alun perin nimennyt kuusi pilottitapausta, jotka olisi käsiteltävä ensisijaisina. Kyseiset tapaukset sekä yksi niihin liittyvä valitus on sittemmin hylätty. Banco Popular Español S.A.:n kriisinratkaisusta on lisäksi edelleen vireillä 919 kansallisen tason hallinnollista menettelyä ja oikeudenkäyntiä. Lisäksi unionin yleisessä tuomioistuimessa oli vireillä kaksi kannetta, joissa vaaditaan, että kriisinratkaisuneuvoston päätökset, jotka koskevat kriisinratkaisun tekemättä jättämistä, kumotaan.

III Kriisinratkaisuneuvosto ei ilmoittanut näihin 95 tapaukseen liittyviä ehdollisia vastuuta, koska se pitää niihin liittyvää riskiä vähäisenä. Kriisinratkaisuneuvosto antoi asianomaisten kansallisella tasolla vireillä olevien asioiden osalta tietoja niiden ehdollisten vastuiden luonteesta, jotka liittyvät näihin oikeudenkäynteihin, mutta se ei pysty määrittämään kyseisten vastuiden mahdollista taloudellista vaikutusta.

IV Kriisinratkaisuneuvosto kerää pankeilta kriisinratkaisurahastoon ennakolta suoritettavia vakausmaksuja, joilla voidaan tukea pankkeja koskevaa kriisinratkaisua. Kesäkuuhun 2021 mennessä EU:n tasolla oli nostettu 63 kannetta ennakkolisiin vakausmaksuihin liittyviä päätöksiä vastaan. Unionin tuomioistuimen heinäkuussa 2022 antaman tuomion ja tilintarkastustuomioistuimen vuotta 2020 koskevassa kertomuksessaan antaman suosituksen perusteella kriisinratkaisuneuvosto kehitti uuden laskentamenetelmän, jonka avulla kyseisiin menettelyihin liittyvä todellinen taloudellinen riski voidaan ilmoittaa aiempaa paremmin. Tämän seurauksena kriisinratkaisuneuvosto ilmoitti 5,5 miljoonan euron ehdolliset vastuut, jotka liittyivät kriisinratkaisurahastosta mahdollisesti maksettaviin korvauksiin. Lisäksi kriisinratkaisuneuvosto ilmoitti 2,55 miljoonan euron ehdolliset vastuut, jotka liittyivät

mahdolliseen oikeudenkäyntikulujen korvaamiseen. Kriisinratkaisuneuvosto ei ilmoittanut ehdollisia vastuuta sellaisista kansallisella tasolla vireillä olevista oikeudenkäynneistä, joissa pyrittiin kumoamaan ennakollisiin vakausmaksuihin liittyviä päätöksiä, sillä se pitää niistä aiheutuvaa riskiä vähäisenä.

V EU:n tuomioistuimissa on nostettu komissiota vastaan kanteita myös Banco Popular Español S.A.:n kriisinratkaisun vuoksi. Joihinkin kanteisiin komissio vastaa yksin ja joihinkin yhdessä kriisinratkaisuneuvoston kanssa. Komissio ei esittänyt asiaan liittyviä ehdollisia vastuuta, koska se arvioi, että oikeudenkäynneistä aiheutuvan taloudellisten resurssien ulosvirtauksen mahdollisuus on vähäinen. Tilintarkastustuomioistuin panee merkille, että unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi kaikki vireillä olleet pilottitapaukset 1. kesäkuuta 2022. Neuvostolla ei ollut kriisinratkaisutehtäviinsä liittyviä riita-asioita, joten se ei esittänyt ehdollisia vastuuta.

VI Toimittamiensa tarkastustoimenpiteiden, hankkimansa evidenssin ja varainhoitovuoden 2021 tilinpäätöstä laadittaessa käytettävissä olleiden tietojen perusteella tilintarkastustuomioistuin toteaa, ettei sen tietoon ole tullut seikkoja, jotka antaisivat sille aiheen uskoa, että yhteisen kriisinratkaisuneuvoston, komission ja neuvoston kriisinratkaisutehtävien suorittamisesta aiheutuvat ehdolliset vastuut olisi ilmoitettu olennaisella tavalla virheellisesti.

VII Tilintarkastustuomioistuin suositaa, että kriisinratkaisuneuvosto

- pyytää suoraan kansallisilta kriisinratkaisuviranomaisilta kirjalliset vahvistukset kansallisista menettelyistä
- tarkentaa oikeudenkäyntikulujen maksamiseen liittyvien ehdollisten vastuiden kvantifiointimenetelmää
- parantaa ehdollisia vastuuta koskevien tietojen esittämistä tapauksissa, joissa kriisinratkaisurahastosta suoritettavien maksujen riski on arvioitu mahdolliseksi mutta taloudellista riskiä ei voida arvioida luotettavasti.

Johdanto

01 Yhteinen kriisinratkaisumekanismi perustettiin [Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella \(EU\) N:o 806/2014](#) (yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annettu asetus). Mekanismi muodostaa EU:n pankkiunionin toisen pilarin. Yhteisen kriisinratkaisumekanismiin tarkoituksena on hallita lähellä kaatumista olevien tai todennäköisesti kaatuvien pankkien kriisinratkaisua ja näin minimoida kriisin vaikutus reaalityalouteen ja tarve turvautua julkisiin varoihin. Kriisinratkaisuneuvosto on tässä mekaniismissa keskeinen toimija. Se on kaikkien euroalueelle asettautuneiden merkittävien pankkien¹ ja rajat ylittävää toimintaa harjoittavien vähemmän merkittävien pankkikonsernien kriisinratkaisuviranomainen². Kriisinratkaisuneuvosto alkoi toimia itsenäisenä elimenä 1. tammikuuta 2015, ja sillä on ollut täydet kriisinratkaisuvalltuudet 1. tammikuuta 2016 alkaen.

02 Prosessiin, jossa tehdään päätös pankin asettamisesta kriisinratkaisuun, osallistuvat Euroopan keskuspankki (EKP), kriisinratkaisuneuvosto ja komissio sekä mahdollisesti Euroopan unionin neuvosto (neuvosto)³. Yhteistä kriisinratkaisurahastoa (ks. kohta [12](#)) voidaan tietyin ehdoin käyttää kriisinratkaisutoimen tukena. Pankkisektori huolehtii kaikilta osin kriisinratkaisuneuvoston ja kriisinratkaisurahaston rahoituksesta.

03 Yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annetun asetuksen 92 artiklan 4 kohdassa edellytetään, että tilintarkastustuomioistuin laatii kertomuksen mahdollisista ehdollisista vastuista (joko kriisinratkaisuneuvostolle, neuvostolle, komissiolle tai muille), jotka ovat aiheutuneet kriisinratkaisuneuvoston, neuvoston ja komission suorittaessa tämän asetuksen mukaisia tehtäviään.

---

¹ Tässä kertomuksessa käytetään nimitystä ”pankki” [yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annetun asetuksen](#) 2 artiklassa tarkoitetuista yhteisöistä.

² [Luettelo pankeista](#), joiden kriisinratkaisuviranomaisena kriisinratkaisuneuvosto toimii.

³ [Yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annettu asetus](#), 18 artikla.

Tarkastuksen laajuus ja tarkastustapa

Tarkastuksen laajuus

04 Tässä tarkastuskertomuksessa arvioidaan, ovatko kriisinratkaisuneuvosto, komissio ja neuvosto ilmoittaneet asianmukaisesti yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annetun asetuksen⁴ mukaisista tehtävistään aiheutuvat taloudelliset riskit, erityisesti ehdolliset vastuut ja varaukset. Tilintarkastustuomioistuin arvioi varainhoitoasetuksen mukaisesti kaikki asiaan liittyviä tietoja koskevat ilmoitukset sekä varainhoitovuoden 2021 varausten että ehdollisten vastuiden osalta.

05 Itse varainhoitovuoden 2021 aikana syntyneiden ehdollisten vastuiden lisäksi tilinpitäjän on otettava huomioon kaikki lopullisen tilinpäätöksen esittämisaikankohtaan mennessä saadut relevantit tiedot⁵. Näin ollen oikeat ja riittävät tiedot sisältävän tilinpäätöksen esittämistä varten voidaan vaatia oikaisuja ja lisätietoja, ja se voi sisältää tietoja, joita on saatu siihen saakka, kun tilinpäätös valmistuu kesäkuussa 2022. Lopulliset tilinpäätökset 31 päivältä joulukuuta 2021 esitettiin seuraavasti:

- o kriisinratkaisuneuvosto 15. kesäkuuta 2022
- o komissio 17. kesäkuuta 2022
- o neuvosto 7. kesäkuuta 2022.

06 Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut myös kriisinratkaisuneuvoston⁶, komission ja neuvoston⁷ tilinpäätökset varainhoitovuodelta 2021. Näiden tarkastusten tulokset esitetään muissa kertomuksissa.

07 Ehdolliset vastuut on esitettävä tilinpäätöksessä Euroopan unionin kirjanpitosäännön 10 mukaisesti. Kirjanpitosääntö perustuu julkissektorin kansainvälisen tilinpäätösstandardiin 19 – Varaukset, ehdolliset varat ja ehdolliset vastuut (ks. [laatikko 1](#)). Ehdollisten vastuiden ja varausten olennainen sisältö on se, että ne kuvaavat yhteisöön kohdistuvaa taloudellista riskiä.

⁴ Yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annettu asetus, 92 artiklan 4 kohta.

⁵ Komission delegoitu asetus (EU) 2019/715, 98 artiklan 4 kohta.

⁶ Vuoden 2021 vuosikertomus EU:n virastoista (27.10.2022).

⁷ Vuoden 2021 vuosikertomukset (13.10.2022).

Laatikko 1

Ehdollisen vastuun määritelmä

Ehdollinen vastuu on

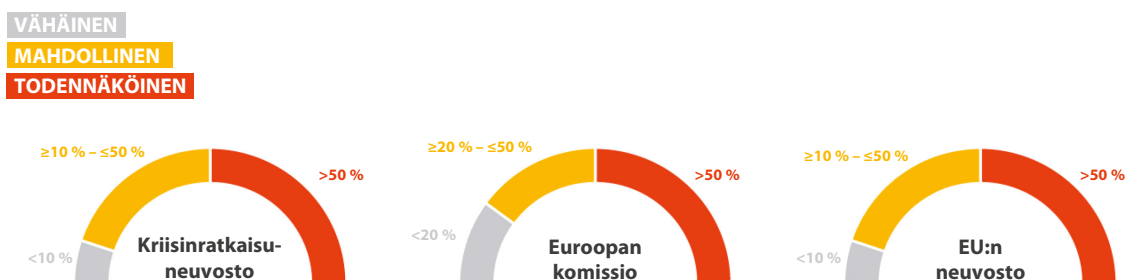
- o mahdollinen velvoite, joka on syntynyt aikaisempien tapahtumien seurauksena ja jonka olemassaolo varmistuu vasta kun yksi tai useampi epävarma tapahtuma, joka ei ole kokonaan Euroopan unionin määräysvallassa, toteutuu tai jää toteutumatta tulevaisuudessa, tai
- o olemassa oleva velvoite, joka on syntynyt aikaisempien tapahtumien seurauksena mutta jota ei merkitä taseeseen, koska ei ole todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen edellyttää taloudellista hyötyä tai suorituspotentiaalia ilmentävien taloudellisten resurssien ulosvirtausta unionilta, tai velvoitteen suuruus ei ole määritettävissä riittävän luotettavasti.

08 Sen määrittämiseksi, onko ehdollinen vastuu esitettävä tai varaus kirjattava, on arvioitava taloudellisten resurssien (yleensä rahavarojen) ulosvirtauksen todennäköisyys. Jos resurssien tuleva ulosvirtaus on

- o todennäköistä, varaus on kirjattava
- o mahdollista, ehdollinen vastuu on esitettävä
- o vähäistä, vastuuta ei tarvitse esittää.

09 Kriisinsuoritusneuvosto, komissio ja neuvosto ovat edelleen täsmentäneet näitä todennäköisyyksiä omissa tilinpäätöksen laatimisperiaatteissaan. Markkinakäytäntöjen mukaisesti kriisinsuoritusneuvosto ja neuvosto määrittelevät todennäköisyyden vähäiseksi, jos se on alle 10 prosenttia, ja mahdolliseksi, jos se on 10–50 prosenttia (ks. [kaavio 1](#)). Komission määritelmän mukaan todennäköisyys on vähäinen, jos se on alle 20 prosenttia, ja mahdollinen, jos se on 20–50 prosenttia.

Kaavio 1 – Ehdollisia vastuita ja varauksia koskevat todennäköisyyden kynnsarvot

Lähde: Kriisintarkistuneuvoston, komission ja neuvoston kirjanpitokäytännöt.

Tarkastustapa

10 Kriisintarkistuneuvostoa ja komissiota vastaan oli tilinpäätösten julkaisuhetkellä vireillä oikeudenkäyntejä, jotka liittyivät niille yhteisestä kriisintarkistumekanismista annetussa asetuksessa osoitettujen tehtävien suorittamiseen (ks. [taulukko 1](#)). Neuvostoa vastaan ei ollut vireillä oikeudenkäyntejä. Kriisintarkistuneuvosto ilmoitti varainhoitovuodelta 2021 ehdollisten vastuiden määräksi 5,5 miljoonaa euroa (2020: 5 561,1 miljoonaa euroa). Ne liittyivät meneillään oleviin oikeudenkäynteihin, joissa se oli arvioinut rahoitusosuuksien uudelleenlaskemisesta johtuvan taloudellisten resurssien ulosvirtauksen riskin mahdolliseksi. Merkittävä ero edelliseen vuoteen verrattuna on seurausta uudesta oikeuskäytännöstä ja kriisintarkistuneuvoston soveltamasta uudesta menetelmästä (ks. kohta [33](#)). Kriisintarkistuneuvosto ilmoitti myös 2,55 miljoonan euron (2020: nolla euroa) oikeudenkäyntikulut, jotka aiheutuisivat vastapuolen oikeudellisen edustuksen palkkioista tapauksissa, joissa kantajien kannalta myönteinen päätös arvioitiin todennäköiseksi. Kaikki ilmoitetut ehdolliset vastuut liittyvät kriisintarkisturahastolle suoritettaviin ennakollisiin vakausmaksuihin. Komissio ei ilmoittanut ehdollisia vastuita, kuten ei aiempinakaan vuosina. Tarkastuksessaan tilintarkastustuomioistuin poimi 46 tapauksen otoksen EU:n tuomioistuimissa käsiteltävinä olevista asioista ja kävi läpi niihin liittyvät oikeudenkäyntiasiakirjat.

Taulukko 1 – Kriisinratkaisuneuvostoa ja komissiota vastaan vireillä olevat oikeudenkäynnit, jotka liittyvät yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annetun asetuksen mukaisten tehtävien suorittamiseen, tilanne 15. kesäkuuta 2022

Aihe	EU:n tuomioistuimissa	Kansallisissa tuomioistuimissa tai hallinnollinen menettely
Banco Popular Español S.A.:n (BPE) kriisinratkaisu	95	919
Päätökset ABLV-pankin ja PNB Bankan kriisinratkaisun tekemättä jättämisestä	2	Ei sovelleta
BPE:tä koskeva päätös, jonka mukaan velkojat eivät jää kriisinratkaisussa huonompaan asemaan	6	Ei sovelleta
Ennakolliset vakausmaksut	63	711
Hallintomaksut	0	Ei sovelleta
YHTEENSÄ	166	1 630

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin kriisinratkaisuneuvoston ja komission tietojen perusteella (tiedot tilinpäätöksen allekirjoittamispäivältä); ei sisällä tapauksia, joissa pyydetään ainoastaan oikeutta tutustua asiakirjoihin, eikä tapauksia, jotka koskevat tietosuojaa tai henkilöstöasioita, ellei niillä ei ole merkitystä yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen mukaisten kriisinratkaisuneuvoston tehtävien kannalta.

11 Oikeustapausotoksen lisäksi tarkastusevidenssiä kerättiin muun muassa haastatteluin sekä käymällä läpi kriisinratkaisuneuvoston, komission ja neuvoston asiakirjoja sekä ulkopuolisten asianajajien laatimia vahvistuskirjeitä. Tilintarkastustuomioistuin arvioi uutta menetelmää, jonka kriisinratkaisuneuvosto oli kehittänyt ennakollisia vakausmaksuja koskeviin tapauksiin liittyvien ehdollisten vastuiden arvioimiseksi, ja sisäistä järjestelmää, jonka kriisinratkaisuneuvosto oli ottanut käyttöön seuratakseen kansallisen tason menettelyjä. Tilintarkastustuomioistuin analysoi myös kansallisilta kriisinratkaisuviranomaisilta saatua evidenssiä sekä julkisesti saatavilla olevia tietoja. Lisäksi tilintarkastustuomioistuin kävi läpi kriisinratkaisuneuvoston yksityisen ulkopuolisen tarkastajan asiakirjoja. Tämä tarkastaja vastaa kriisinratkaisuneuvoston tilinpäätöksen tarkastamisesta⁸.

⁸ Komission delegoitu asetukset (EU) 2019/715, 104 artiklan 1 kohta.

Huomautukset

Osa I: Kriisinratkaisuneuvoston ehdolliset vastuut

12 Kriisinratkaisuneuvoston tilinpäätös koostuu kahdesta osasta (ks. [kaavio 2](#)). Osa I kuvaa kriisinratkaisuneuvoston päivittäistä toimintaa. Sitä rahoitetaan kaikkien pankkien vuosittain maksamilla hallintomaksuilla. Näitä maksuja käytetään kriisinratkaisuneuvoston hallintoon ja toimintaan. Osa II koskee kriisinratkaisurahastoa, jota kriisinratkaisuneuvosto hallinnoi. Pankit rahoittavat kriisinratkaisurahastoa vuotuisilla ennakollisilla vakausmaksuilla, kunnes rahaston tavoitetaso saavutetaan (ks. [laatikko 3](#)). Lisäksi kriisinratkaisuneuvosto voi tietyissä olosuhteissa kerätä ylimääräisiä jälkikäteen suoritettavia vakausmaksuja⁹. Kriisinratkaisurahaston varoja voidaan tiettyjen välineiden avulla käyttää tarvittaessa kriisinratkaisun tukena, jos asetetut ehdot täytyvät¹⁰.

Kaavio 2 – Kriisinratkaisuneuvoston talousarvio

	Osa I	Osa II
	TOIMINTA	KRIISINRATKAISU- RAHASTO
RAHOITUS	Hallintomaksut	Ennakolliset vakausmaksut
MENOT	Kriisinratkaisuneuvoston henkilöstö, tilat, toiminnot	Kriisinratkaisun rahoitus*

*Tietoihin liittyy tiettyjä rajoituksia.

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin asetuksen (EU) N:o 806/2014 perusteella.

⁹ Ks. yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annettu asetus, 71 artikla.

¹⁰ Ks. yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annettu asetus, 76 artikla.

Kriisinratkaisupäätöksistä ja kriisinratkaisun tekemättä jättämistä koskevista päätöksistä johtuviin oikeudenkäynteihin liittyvät ehdolliset vastuut

13 Ensimmäinen EU-tason kriisinratkaisu toteutettiin 7. kesäkuuta 2017 Banco Popular Español S.A.:n (BPE) osalta. Kriisinratkaisuneuvosto hyväksyi kyseistä pankkia koskevan kriisinratkaisumääräyksen, ja komissio vahvisti sen. Sen jälkeen kriisinratkaisuneuvosto on päättänyt useiden pankkien osalta, tekeekö se niitä koskevan ratkaisun vai sovelletaanko niihin kansallisia maksukyvyttömyysmenettelyjä (ks. [taulukko 2](#)). [Liitteessä I](#) esitetään lyhyt yhteenveto Euroopan unionin tuomioistuimen työskentelyjärjestelyistä sekä EU:n toimielinten, elinten ja laitosten päätöksiä vastaan käytettävissä olevista oikeussuojakeinoista. [Liitteessä II](#) kuvataan pankkia koskevaan kriisinratkaisuun tai kansalliseen maksukyvyttömyysmenettelyyn johtavaa päätöksentekoa.

Taulukko 2 – Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston päätökset

Päivä	Pankki	Päätös	Peruste
7. kesäkuuta 2017	Banco Popular Español S.A.	Kriisinratkaisu	Likviditeettivaje ja yleinen etu
23. kesäkuuta 2017	Banca Popolare di Vicenza S.p.A.	Kansalliset maksukyvyttömyysmenettelyt	Pääomavaje, ei yleistä etua
	Veneto Banca S.p.A.	Kansalliset maksukyvyttömyysmenettelyt	Pääomavaje, ei yleistä etua
24. helmikuuta 2018	ABLV Bank, AS	Kansalliset maksukyvyttömyysmenettelyt	Rahanpesun torjunta, ei yleistä etua
15. elokuuta 2019	AS PNB Banka	Kansalliset maksukyvyttömyysmenettelyt	Pääomavaje, ei yleistä etua
1. maaliskuuta 2022	Sberbank Europe AG	Kansalliset maksukyvyttömyysmenettelyt	Likviditeettivaje, ei yleistä etua
	Sberbank d.d.	Kriisinratkaisu	Likviditeettivaje ja yleinen etu
	Sberbank banka d.d	Kriisinratkaisu	Likviditeettivaje ja yleinen etu

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kriisinratkaisuneuvoston ja EKP:n tietojen perusteella.

Banco Popular Españolia koskevaa kriisinratkaisupäätöstä vastaan nostetut kanteet

14 EKP arvioi kesäkuussa 2017 BPE:n lähellä kaatumista olevaksi tai todennäköisesti kaatuvaksi. Kriisinratkaisuneuvosto totesi, ettei voida kohtuudella olettaa, että BPE:n kykenemättömyys jatkaa toimintaansa on estettävissä millään vaihtoehtoisilla yksityisen sektorin toimenpiteillä, ja että kriisinratkaisu oli yleisen edun mukaista. Kriisinratkaisussa pääomainstrumentit alaskirjattiin ja muunnettiin ja pankki myytiin yhdellä eurolla.

15 Koska BPE:n kriisinratkaisuun ja vastaaviin perusteisiin liittyviä tapauksia on lukuisia ja ne ovat monimutkaisia, unionin yleinen tuomioistuin nimesi kuusi pilottitapausta, jotka olisi käsiteltävä ensisijaisina¹¹; kaikkien muiden asianomaisten tapausten käsittely keskeytettiin, kunnes pilottitapaukset oli ratkaistu. Unionin yleinen tuomioistuin jätti 24. lokakuuta 2019 ensimmäisen pilottiasian tutkimatta¹². Kantajat veivät asian unionin tuomioistuimeen, joka piti voimassa unionin yleisen tuomioistuimen antaman tuomion 4. maaliskuuta 2021 antamassaan tuomiossa¹³.

16 Unionin yleinen tuomioistuin ratkaisi 1. kesäkuuta 2022 loput viisi pilottitapausta, jotka liittyivät BPE:n kriisinratkaisumääräykseen. Kaikissa viidessä tapauksessa kantajat olivat vaatineet kriisinratkaisupäätöksen kumoamista, mutta yhdessä¹⁴ niistä kantaja vaati myös vahingonkorvausta. Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi kanteet (ks. *laatikko 2*).

---

¹¹ Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston vuosikertomus 2020, luku 5.4.1.

¹² Asia T-557/17.

¹³ Asia C-947/19 P.

¹⁴ Asia T-523/17.

Laatikko 2

Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi kaikki Banco Popular -pilottiasiat

Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi 1. kesäkuuta 2022 kaikki kantajien esittämät kanneperusteet, ja kriisinratkaisuneuvosto voitti kaikissa asioissa.

Unionin yleinen tuomioistuin vahvisti, että kriisinratkaisuneuvoston päätös Banco Popular Españolin kriisinratkaisusta ja komission päätös kyseisen kriisinratkaisumääräyksen hyväksymisestä olivat lailliset. Vahingonkorvauskanne hylättiin ja kantajat veloitettiin korvaamaan kriisinratkaisuneuvoston ja komission oikeudenkäyntikulut.

Unionin yleinen tuomioistuin totesi, että kriisinratkaisuneuvoston päätös kriisinratkaisumääräyksestä ei ole valmisteleva vaan oikeudellisesti sitova toimi, joka voidaan riitauttaa unionin tuomioistuimissa.

Unionin yleinen tuomioistuin selvensi, että kriisinratkaisuneuvoston hyväksymää kriisinratkaisumääräystä vastaan voidaan nostaa kanne nostamatta kannetta myös sitä komission päätöstä vastaan, jolla määräys on vahvistettu.

Unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että sen analyysi oli rajoitettu, sillä kriisinratkaisumääräys perustuu erittäin monitahoisiin taloudellisiin ja teknisiin arviointeihin.

Väitteestä, jonka mukaan riippumattoman arvioijan tekemä arvostus¹⁵ ei ollut ”oikeudenmukainen, varovainen ja realistinen”, unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että aikarajoitteiden ja käytettävissä olevien tietojen vuoksi kaikkiin väliaikaisiin arvostuksiin liittyy tiettyjä epävarmuustekijöitä ja likimääräisyyttä. Tilanne oli kiireellinen, ja komissio katsoi perustellusti, että kriisinratkaisuneuvosto saattoi tukeutua tähän arvostukseen kriisinratkaisumääräyksen hyväksymisessä.

Kriisinratkaisuneuvostoa ja komissiota vastaan nostettujen vahingonkorvauskanteiden osalta unionin yleinen tuomioistuin katsoi, etteivät kantajat olleet osoittaneet kriisinratkaisuneuvoston tai komission toimineen lainvastaisesti. Kantajat eivät osoittaneet, että kriisinratkaisuneuvosto tai komissio olisi paljastanut luottamuksellisia tietoja, joten ne eivät ole rikkoneet salassapitovelvollisuuttaan.

17 Unionin yleisen tuomioistuimen päätöksiin voidaan hakea muutosta unionin tuomioistuimessa, mutta vain oikeuskysymysten osalta, kahden kuukauden ja kymmenen päivän kuluessa päätöksen tiedoksiantamisesta. Unionin yleisen tuomioistuimen tuomioista on tehty viisi valitusta neljässä pilottitapauksessa¹⁶.

18 Kriisinratkaisuneuvosto ei vuoden 2021 lopullisessa tilinpäätöksessään ilmoittanut ehdollisia vastuuta, jotka olisivat johtuneet vireillä olevista BPE:n kriisinratkaisutapauksista. Näiden oikeudenkäyntien tulosta on vaikea ennustaa, koska sovellettava oikeudellinen kehys on monimutkainen, asianomaiset kysymykset ovat uusia ja asiaa koskeva oikeuskäytäntö on niukkaa. Tilintarkastustuomioistuin ei kuitenkaan havainnut evidenssiä, joka olisi ristiriidassa sen kanssa, että kriisinratkaisuneuvosto päätti olla esittämättä ehdollisia vastuuta vuoden 2021 tilinpäätöksessään.

Banco Popular Españolin lopullisen jälkikäteisen arvostuksen tekemättä jättämistä koskevaa päätöstä vastaan nostetut kanteet

19 Kriisinratkaisuneuvostoa vastaan nostettiin kolme kumoamiskannetta, jotka perustuivat lopullisen jälkikäteisen arvostuksen puuttumiseen. Unionin yleinen tuomioistuin jätti kaikki nämä kanteet tutkimatta todeten, että tutkimisen edellytykset puuttuivat¹⁷. Unionin tuomioistuin antoi 21. joulukuuta 2021 tuomiot valituksista, jotka koskivat kahta kyseisistä määräyksistä¹⁸. Se totesi unionin yleisen tuomioistuimen päätelleen perustellusti, että jälkikäteen tehdyllä arvostuksella ei joka tapauksessa olisi ollut vaikutusta kantajan oikeusasemaan käsiteltävien asioiden olosuhteissa. Se totesi myös, että liiketoiminnan myynti ei kuulu yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annetun asetuksen 20 artiklan 12 kohdassa tarkoitettuihin tilanteisiin, joissa korvausta voidaan maksaa lopullisen jälkikäteisen arvostuksen perusteella.

20 Kriisinratkaisuneuvosto ei ole vuoden 2021 lopullisessa tilinpäätöksessään ilmoittanut lopulliseen jälkikäteiseen arvostukseen liittyviä ehdollisia vastuuta. Kun otetaan huomioon unionin tuomioistuimen 21. joulukuuta 2021 antamat tuomiot ja unionin yleisen tuomioistuimen 1. kesäkuuta 2022 antama tuomio (ks. [laatikko 2](#)), joissa toistetaan unionin tuomioistuimen perustelut, tilintarkastustuomioistuin ei havainnut evidenssiä, joka olisi ristiriidassa sen kanssa, että kriisinratkaisuneuvosto päätti olla esittämättä ehdollisia vastuuta tältä osin.

¹⁵ Asetus N:o 806/2014, 20 artiklan 10 kohta.

¹⁶ Asia C-448/22 P, asia C-535/22 P, asia C-539/22 P, asia C-541/22 P ja asia C-551/22 P.

¹⁷ Asiat T-2/19, T-599/18 ja T-512/19.

¹⁸ Asiat C-874/19 P ja C-934/19 P.

Banco Popular Españolia koskevaan kriisinratkaisuun liittyvää kansallista täytäntöönpanopäätöstä vastaan nostetut kanteet

21 Yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annetussa asetuksessa säädetään, että kriisinratkaisuneuvoston on kriisinratkaisupäätöksen johdosta tietyissä olosuhteissa ehkä maksettava kansalliselle kriisinratkaisuviranomaiselle takaisin vahingonkorvaukset, jotka kansallinen tuomioistuin on määrännyt tämän maksamaan¹⁹. Siksi on tärkeää, että kriisinratkaisuneuvosto on tietoinen vahingonkorvausasioista, joita järjestelmään osallistuvissa jäsenvaltioissa on vireillä kansallisia kriisinratkaisuviranomaisia vastaan.

22 Espanjan kansallinen kriisinratkaisuviranomainen Fondo de Reestructuración Ordenada Bancaria (FROB) antoi kesäkuussa 2017 täytäntöönpanopäätöksen²⁰ sen jälkeen, kun komissio oli vahvistanut BPE:tä koskevan kriisinratkaisumääräyksen. FROB:n päätöstä vastaan on pantu vireille useita hallinnollisia muutoksenhakuja, korvausvaatimuksia ja tuomioistuinmenettelyjä. Täytäntöönpanopäätös perustuu kansalliseen lainsäädäntöön, ja sen laillisuus tutkitaan siksi kansallisesti. FROB:n on toimitettava kriisinratkaisuneuvostolle kuukausittain raportti kriisinratkaisumääräyksen täytäntöönpanosta ja mahdollisista siihen liittyvistä valituksista ja vaatimuksista²¹.

23 FROB:n raportissa kesäkuulta 2022 todetaan, että FROB oli vastaanottanut 118 hallinnollista muutoksenhakua, joiden kohteena oli edellä mainittu täytäntöönpanopäätös. FROB oli hylännyt tai jättänyt tutkimatta ne kaikki. FROB on vastaanottanut myös 1 073 pyyntöä sellaisten hallinnollisten menettelyjen käynnistämiseksi, jotka koskevat valtion sopimuseulkoista vastuuta Espanjan kansallisen lainsäädännön nojalla. FROB on hylännyt näistä 414 vahingonkorvausvaatimusta. Kantajat olivat nostaneet 260 kannetta FROB:tä vastaan, mutta Espanjan korkeimman oikeuden hallintojaosto on keskeyttänyt kaikki asianomaiset kanteet.

---

¹⁹ Yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annettu asetus, 87 artiklan 4 kohta.

²⁰ FROB:n hallinnosta vastaavan komitean 7. kesäkuuta 2017 hyväksymä päätös, jonka aiheena oli Banco Popular Español S.A.

²¹ Yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annettu asetus 28 artiklan 1 kohdan b alakohdan iii alakohhta.

24 Tilintarkastustuomioistuin panee merkille, että kansallisten oikeudenkäyntien lopputulos riippuu suurelta osin kriisinratkaisumääräyksen ja komission hyväksymispäätöksen pätevyydestä. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että FROB toimitti kriisinratkaisuneuvostolle säännöllisesti tietoja kansallisista oikeudenkäyntimenettelyistä. Jos joissakin 260 oikeudenkäynnistä, jotka ovat vireillä kansallisissa tuomioistuimissa, kantajat voittavat ja FROB:n on maksettava vahingonkorvauksia, kriisinratkaisuneuvosto voi joutua korvaamaan vastaavat määrät kokonaan tai osittain²². Kriisinratkaisuneuvosto ei ennen vuoden 2021 tilinpäätöksen viimeistelyä pyytänyt FROB:ltä vahvistuskirjettä, jossa arvioitaisiin resurssien ulosvirtauksen todennäköisyyttä. Tilintarkastustuomioistuimen pyynnöstä kriisinratkaisuneuvosto pysyi ja sai vahvistuskirjeen. Kriisinratkaisuneuvosto antoi tietoja niiden ehdollisten vastuiden luonteesta, jotka liittyvät näihin oikeudenkäynteihin, mutta katsoi, ettei se pysty määrittämään kyseisten vastuiden taloudellista vaikutusta. Tilintarkastustuomioistuin ei havainnut evidenssiä, joka olisi ristiriidassa sen kanssa, että kriisinratkaisuneuvosto päätti olla esittämättä ehdollisia vastuita tältä osin.

Kriisinratkaisun tekemättä jättämistä koskeviin päätöksiin liittyvät kanteet

25 Unionin yleisessä tuomioistuimessa nostettiin toukokuussa 2018 kaksi kannetta kriisinratkaisuneuvoston päätöksestä olla ryhtymättä kriisinratkaisutoimiin ABLV Bank AS:n ja sen tytäryhtiön ABLV Bank Luxembourgin osalta. Vuoden 2021 tilinpäätöksen yhteydessä kriisinratkaisuneuvosto pysyy kannassaan, jonka mukaan näihin tapauksiin ei liity taloudellisten resurssien ulosvirtauksen riskiä²³. Se ei näin ollen esittänyt tileissään ehdollisia vastuita²⁴. Unionin yleinen tuomioistuin nimittäin hylkäsi 6. heinäkuuta 2022 mennessä molemmat asiat todeten²⁵ kuitenkin aiemman oikeuskäytännön mukaisesti, että päätös olla ottamatta käyttöön kriisinratkaisuvälineitä luottolaitoksen osalta on kannekelpoinen toimi. Unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että kun otetaan huomioon kriisinratkaisuneuvoston harkintavalta, tämä ei tehnyt ilmeistä arviointivirhettä todetessaan, että kantaja oli lähellä kaatumista tai todennäköisesti kaatuva. Lisäksi se totesi, että kriisinratkaisuneuvosto saattoi tukeutua EKP:n arvioon, joka koski lähellä kaatumista olemista tai todennäköistä kaatumista, ja näin tarkistaa, ettei ollut kohtuullista olettaa,

²² Yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annettu asetus, 87 artiklan 4 kohta.

²³ Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston lopullinen tilinpäätös – varainhoitovuosi 2021, s. 41.

²⁴ Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston lopullinen tilinpäätös – varainhoitovuosi 2021, s. 41.

²⁵ Unionin yleisen tuomioistuimen määräys, 14. toukokuuta 2020, asiassa T-282/18 yhteinen kriisinratkaisuneuvosto vastaan Ernests Bernis ym., ja tuomio, 6. heinäkuuta 2022, asiassa T-280/18 yhteinen kriisinratkaisuneuvosto vastaan ABLV Bank AS.

että kaatuminen voitaisiin estää muilla vaihtoehtoisilla toimenpiteillä kohtuullisessa ajassa. ABLV Bank AS veloitettiin korvaamaan kriisinratkaisuneuvoston oikeudenkäyntikulut.

26 Lisäksi kriisinratkaisuneuvosto totesi elokuussa 2019 sen jälkeen, kun [EKP oli arvioinut](#) pankin lähellä kaatumista olevaksi tai todennäköisesti kaatuvaksi, että AS PNB Bankaa koskeva kriisinratkaisu ei ollut yleisen edun kannalta tarpeellinen. PNB Banka ja eräät sen osakkeenomistajat riitauttivat unionin yleisessä tuomioistuimessa päätöksen olla antamatta kriisinratkaisumääräystä. Unionin yleinen tuomioistuin päätti toukokuussa 2022 lykätä asian käsittelyä, kunnes siihen liittyvissä asioissa annetaan lopullinen ratkaisu²⁶. Kriisinratkaisuneuvosto arvioi edelleen taloudellisten resurssien ulosvirtauksen todennäköisyyden vähäiseksi, minkä vuoksi se ei esittänyt ehdollisia vastuita vuoden 2021 tilinpäätöksessä²⁷. Tilintarkastustuomioistuin ei havainnut evidenssiä, joka olisi ristiriidassa kriisinratkaisuneuvoston arvion kanssa.

27 Venäjän aloitettua hyökkäyssodan Ukrainaa vastaan EU ja Yhdysvallat määräisivät pakotteita tietyille venäläisille pankeille. Sberbank d.d. Kroatiassa ja Sberbank banka d.d. Sloveniassa katsottiin lähellä kaatumista oleviksi tai todennäköisesti kaatuviksi niiden maksuvalmiustilanteen heikkenemisen vuoksi²⁸. Niin ollen kriisinratkaisuneuvosto päätti hyväksyä kriisinratkaisumääräykset Sberbank d.d. -pankin ja Sberbank banka d.d. -pankin osalta. Kriisinratkaisuneuvosto päätti kyseisten kriisinratkaisumääräysten nojalla siirtää kaikki Sberbank d.d.-pankin liikkeelle laskemat osakkeet Hrvatska Poštanska Banka d.d. -pankkiin ja Sberbank banka d.d. -pankin osakkeet Nova ljubljanska banka d.d. -pankkiin. Lisäksi kriisinratkaisuneuvosto päätti, ettei se hyväksy kriisinratkaisumääräystä Sberbank Europe Ag:n osalta. Kriisinratkaisuneuvoston vuoden 2021 lopullisen tilinpäätöksen allekirjoittamiseen mennessä tätä kriisinratkaisupäätöstä vastaan ei ollut käynnistetty oikeudellisia menettelyjä. Niinpä kriisinratkaisuneuvosto ei esittänyt sen osalta ehdollisia vastuita tai varauksia²⁹. Tilinpäätöksen allekirjoittamisen jälkeen Sberbank Europe ja Sberbank of Russia ovat kuitenkin nostaneet useita kanteita

²⁶ [T-275/19](#) PNB Banka vastaan EKP, [T-301/19](#) PBN Banka vastaan EKP ja [T-330/19](#) PNB Banka vastaan EKP.

²⁷ Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston lopullinen tilinpäätös – varainhoitovuosi 2021, s. 41.

²⁸ EKP:n arvio lähellä kaatumista olemisesta tai todennäköisestä kaatumisesta, 28. helmikuuta 2022.

²⁹ Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston lopullinen tilinpäätös – varainhoitovuosi 2021, s. 47.

kriisinratkaisuneuvostoa, komissiota ja neuvostoa vastaan³⁰. Nämä tapaukset otetaan siis huomioon vasta vuoden 2022 tilinpäätöksessä.

Ehdolliset vastuut, jotka liittyvät periaatteeseen, että velkojat eivät saa jäädä kriisinratkaisussa huonompaan asemaan

28 Omaisuuteen liittyvien perusoikeuksien turvaamiseksi yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annetussa asetuksessa säädetään, että velkojat eivät saa jäädä kriisinratkaisussa huonompaan asemaan kuin tavanomaisessa maksukyvyttömyysmenettelyssä. Tämän periaatteen mukaisesti kriisinratkaisurahaston on maksettava korvausta kaikille velkojille, jotka olisivat saavuttaneet paremman aseman tavanomaisessa maksukyvyttömyysmenettelyssä. Velkojien ja osakkeenomistajien kohtelun arvioimiseksi on suoritettava ns. erilaisen kohtelun arvostus. Vuonna 2021 ei tapahtunut uutta kehitystä kuudessa vireillä olevassa asiassa, jotka koskivat periaatetta, jonka mukaan velkojat eivät saa jäädä kriisinratkaisussa huonompaan asemaan. Ks. tilintarkastustuomioistuimen [kertomus](#) vuodelta 2020.

Ehdolliset vastuut, jotka liittyvät kriisinratkaisurahastolle maksettaviin pankkien vakausmaksuihin

29 Pankkiunionin pankeilla on lakisääteinen velvollisuus suorittaa maksuja kriisinratkaisurahastoon (ks. [laatikko 3](#) ja [liite III](#)) [komission delegoidussa asetuksessa \(EU\) 2015/63](#) vahvistetun menetelmän mukaisesti lasketun yksilöllisen riskiprofiilinsa ja kriisinratkaisuneuvoston laskelmien mukaisen tavoitetason perusteella.

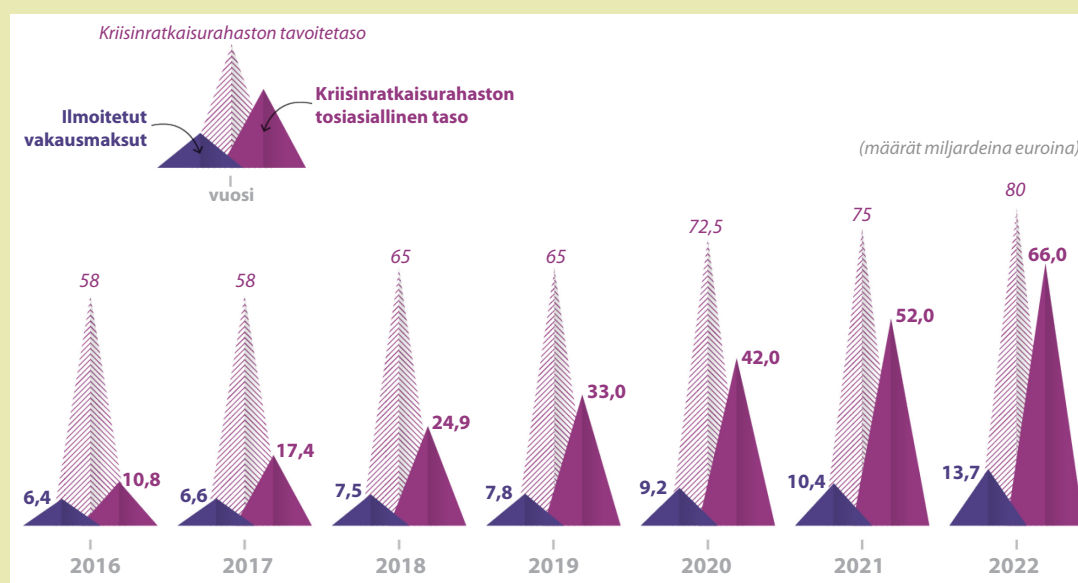
---

³⁰ Asiat [T-450/22](#), [T-523/22](#), [T-524/22](#), [T-525/22](#), [T-526/22](#), [T-527/22](#), [T-571/22](#), [T-572/22](#).

Laatikko 3

Kriisinratkaisurahasto

Kriisinratkaisurahaston tavoitetaso on vähintään yksi prosentti suojattujen talletusten kokonaismäärästä pankkiunionissa vuoden 2023 loppuun mennessä. Kun otetaan huomioon suojattujen talletusten nykyinen vuotuinen kasvu, tämä määrä olisi noin 80 miljardia euroa. Kaikkiaan 2 896 pankille ilmoitettiin vuonna 2022 yhteensä 13,67 miljardin euron vuotuisista vakaussmaksuista. Kun huomioon otetaan kauden 2022 ennakkolliset vakaussmaksut, rahaston käytettävissä on noin 66 miljardia euroa.

Huom. Erotusta mukautetaan vuosittain vuoteen 2023 asti.

Euroopan vakaussmekanismiin kuuluvat valtiot allekirjoittivat 27. tammikuuta ja 8. helmikuuta 2021 Euroopan vakaussmekanismista tehdyn sopimuksen muutossopimuksen. Muutoksissa määrätään muun muassa kriisinratkaisurahaston varautumisjärjestelystä. Hallintoneuvoston päätösluonnoksen mukaan järjestelyn yhteydessä otettaisiin käyttöön luottolimiitti enintään 68 miljardin euron nimellisrajaan asti³¹. Uudistettu sopimus tulee voimaan, kun parlamentit kaikissa 19:ssä Euroopan vakaussmekanismiin osallistuvissa jäsenvaltiossa ovat ratifioineet sen³².

Lähde: Kriisinratkaisuneuvosto, Euroopan vakaussmekanismi.

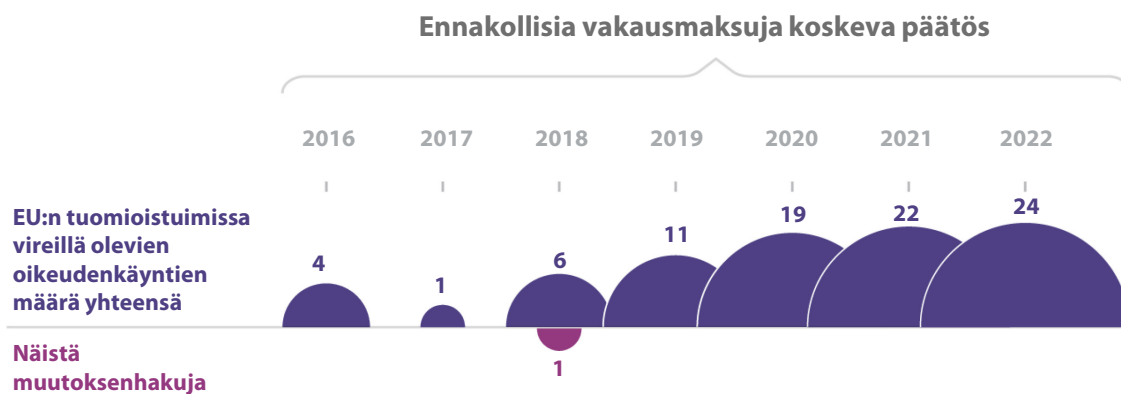
Ehdolliset vastuut, jotka liittyvät ennakkollisia vakaussmaksuja koskeviin EU-tason oikeudenkäynteihin

³¹ Euroopan vakaussmekanismi.

³² Sopimus Euroopan vakaussmekanismin perustamisesta tehdyn sopimuksen muuttamisesta.

30 Kun kriisinratkaisuneuvoston lopullinen tilinpäätös varainhoitovuodelta 2021 allekirjoitettiin, ennakkollisiin vakausmaksuihin liittyviä menettelyjä oli pantu vireille 63 (2020: 44 menettelyä) kriisinratkaisuneuvostoa vastaan unionin yleisessä tuomioistuimessa (62) ja unionin tuomioistuimessa (1). Kanteita, jotka olisivat koskeneet kriisinratkaisuneuvoston päätöksiä vuoden 2022 ennakkollisista vakausmaksuista, ei ollut nostettu. Vuoden 2022 vakausmaksujen osalta on kuitenkin tilinpäätöksen allekirjoittamisen jälkeen nostettu 24 kannetta³³ (ks. [kaavio 3](#)). Nämä tapaukset otetaan siis huomioon vasta vuoden 2022 tilinpäätöksessä.

Kaavio 3 – Ennakollisiin vakausmaksuihin liittyvät vireillä olevat oikeudenkäynnit EU:n eri tuomioistuimissa (syyskuu 2022)

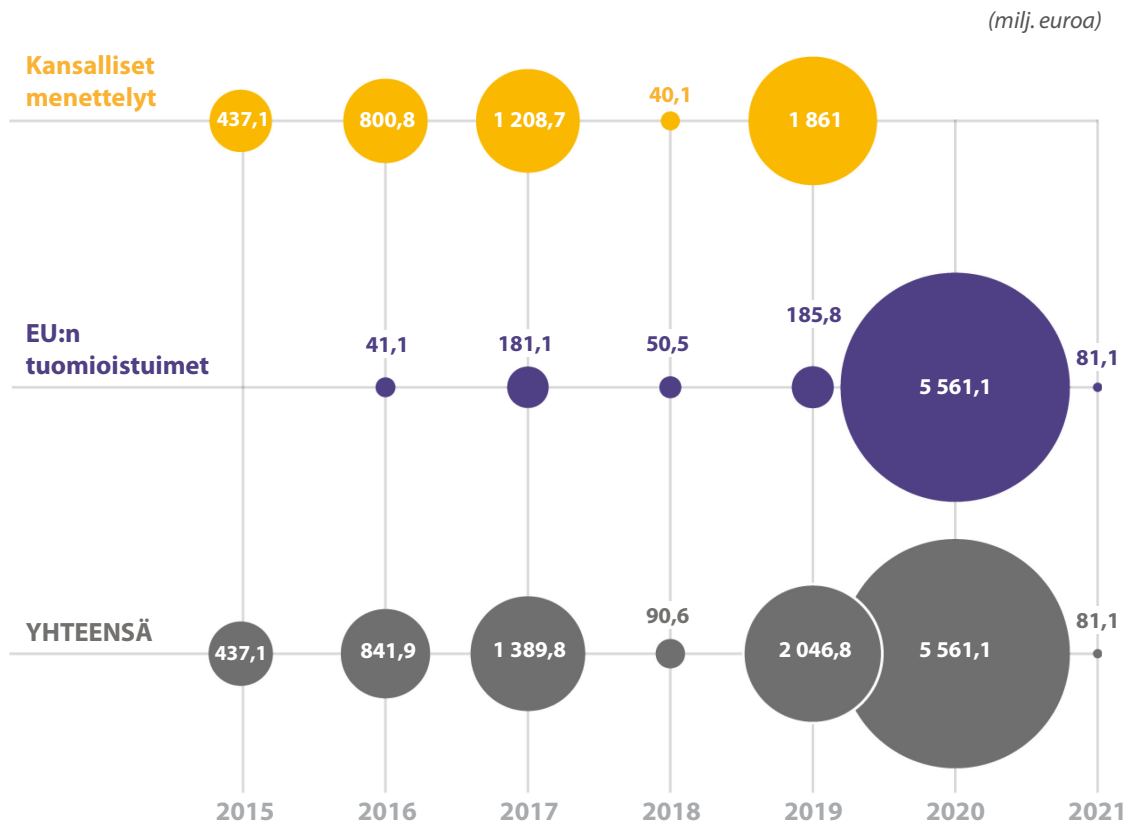
Lähde: Kriisinratkaisuneuvosto.

31 Kriisinratkaisuneuvosto ilmoitti vuoden 2021 lopullisessa tilinpäätöksessään ennakkollisiin vakausmaksuihin liittyvien ehdollisten vastuiden määräksi 5,5 miljoonaa euroa (2020: 5 561 miljoonaa euroa). Määrä liittyy kahdeksaan (2020: 41:een) yleisessä tuomioistuimessa vireillä olevaan asiaan³⁴ (ks. [kaavio 4](#)). Kriisinratkaisuneuvosto ilmoitti nämä vastuut, koska se arvioi taloudellisten resurssien ulosvirtauksen riskin mahdolliseksi. Se ilmoitti myös 2,55 miljoonan euron määrän, joka liittyy 51:een vireillä olevaan asiaan. Määrä vastaa kantajan oikeudenkäyntikuluja, jotka kriisinratkaisuneuvoston olisi maksettava, jos Euroopan unionin tuomioistuin niin päättää.

³³ Asia T-347/21, joka pantiin vireille 21. kesäkuuta 2021, oli ensimmäinen kriisinratkaisuneuvoston vuonna 2021 tekemää ennakkollisia vakausmaksuja koskevaa päätöstä vastaan nostettu kanne.

³⁴ Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston lopullinen tilinpäätös – varainhoitovuosi 2021, s. 39 ja 40.

Kaavio 4 – Kriisinratkaisurahastoon suoritettaviin ennakkollisiin vakausmaksuihin liittyvät ehdolliset vastuut kriisinratkaisuneuvoston tilinpäätöksessä – vastuumäärien kehitys

Lähde: Kriisinratkaisuneuvoston tilinpäätös varainhoitovuodelta 2021: 5 509 446,47 euroa ehdollisia vastuuta, jotka liittyvät ennakkollisia vakausmaksuja koskeviin EU:n tason oikeustapauksiin, ja 2 550 000,00 euroa oikeudenkäyntikuluja, jotka liittyvät vireillä oleviin asioihin.

32 Ehdollisten vastuiden ilmoitettu määrä on muuttunut merkittävästi, minkä voidaan katsoa johtuvan pääasiassa kahdesta tekijästä. Ensimmäinen näistä tekijöistä on se, että unionin tuomioistuin kumosi kriisinratkaisuneuvoston päätöksen vuoden 2017 ennakkollisista vakausmaksuista, minkä seurauksena ennakkollisiin vakausmaksuihin sovellettavaa oikeudellista kehystä oli selvennettävä (ks. kohta [42](#) ja [laatikko 5](#)). Tämä vähensi huomattavasti taloudellista riskiä siitä, että kriisinratkaisurahastosta on suoritettava maksuja. Sen sijaan kriisinratkaisuneuvosto ilmoitti ehdollisista vastuista, jotka liittyivät menettelyiden puutteista aiheutuviin oikeudenkäyntikuluihin. Toinen tekijöistä on kriisinratkaisuneuvoston uusi menetelmä ehdollisten vastuiden arvioimiseksi tapauksissa, joissa kriisinratkaisurahaston taloudellisten resurssien ulosvirtaus katsotaan mahdolliseksi ja kyseiset määrät

voidaan ilmaista luotettavasti (ks. kohta [35](#)). Menetelmä perustuu tilintarkastustuomioistuimen aiempaan suositukseen³⁵.

33 Kriisinratkaisuneuvosto ilmoitti vuoden 2020 tilinpäätöksessään ennakollisten vakaussmaksujen kokonaisarvon kiistanalaisia tapauksia koskevana ehdollisina vastuina. Tämä johtui epävarmuustekijöistä, joita liittyi unionin yleisen tuomioistuimen vuonna 2020 antaman tuomion johdosta esitettyyn unionin tuomioistuimen näkemykseen, joka koski oikeudellisen kehyksen pätevyyttä³⁶. Kriisinratkaisuneuvosto ilmoitti uutta menetelmää käyttäen vuoden 2021 tilinpäätöksessään arvion erotuksesta, joka voisi ilmetä saatujen määrien ja vuoden 2021 ennakollisten vakaussmaksujen mahdollisten uudelleenlaskettujen määrien välillä oikeustapauksissa, joissa taloudellisten resurssien ulosvirtauksen riski arvioitiin mahdolliseksi.

34 Kriisinratkaisuneuvosto ei ilmoittanut vuosien 2016, 2017, 2018, 2019 tai 2020 ennakollisten vakaussmaksujen kausien osalta muita ehdollisia vastuita kuin oikeudenkäyntikuluja, koska se arvioi taloudellisten resurssien ulosvirtauksen riskin kriisinratkaisurahastosta olevan vähäinen. Nämä tapaukset otettiin uudestaan esiin, kun unionin tuomioistuin oli antanut tuomionsa kolmessa vuoden 2017 vakaussmaksukauteen liittyvässä asiassa³⁷.

Menetelmä, jota kriisinratkaisuneuvosto käyttää laskiessaan alkuperäisen ennakollista vakaussmaksua koskevan päätöksen ja mahdollisen tarkistetun päätöksen välistä eroa vuoden 2021 ennakollisia vakaussmaksuja koskevissa tapauksissa

35 Kriisinratkaisuneuvosto pyrki panemaan käytäntöön tilintarkastustuomioistuimen suosituksen³⁸ ja kehitti uuden laskentamenetelmän, jolla arvioidaan ennakollisia vakaussmaksuja koskevan alkuperäisen päätöksen mukaisten vakaussmaksujen ja mahdollisen tarkistetun päätöksen mukaisten vakaussmaksujen välinen ero. Uudelleenlaskennassa otetaan huomioon kiistanalaiset riski-indikaattorit ja riskinkorjausprosessi (ks. [kaavio 5](#) ja [kaavio 6](#)). Uutta menetelmää on kuitenkin käytetty vain niissä vuoden 2021 ennakollisia vakaussmaksuja koskevissa tapauksissa, joissa valituksissa esitetyt perusteet ovat tyypiltään sellaisia, että riski on niiden perusteella arvioitu mahdolliseksi. Niiden loppujen vireillä olevien asioiden osalta,

³⁵ Vuotta 2020 koskeva kertomus mahdollisista ehdollisista vastuista, suositus 1, s. 43.

³⁶ Tuomio annettu 15. heinäkuuta 2021 asiassa [C-584/20 P](#) ja asiassa [C-621/20 P](#) komissio vastaan Landesbank Baden-Württemberg ja yhteinen kriisinratkaisuneuvosto vastaan Landesbank Baden-Württemberg.

³⁷ Asiat [C-584/20 P](#) ja [C-621/20 P](#), [C-663/20 P](#) ja [C-664/20 P](#).

³⁸ Vuotta 2020 koskeva kertomus mahdollisista ehdollisista vastuista, suositus 1, s. 43.

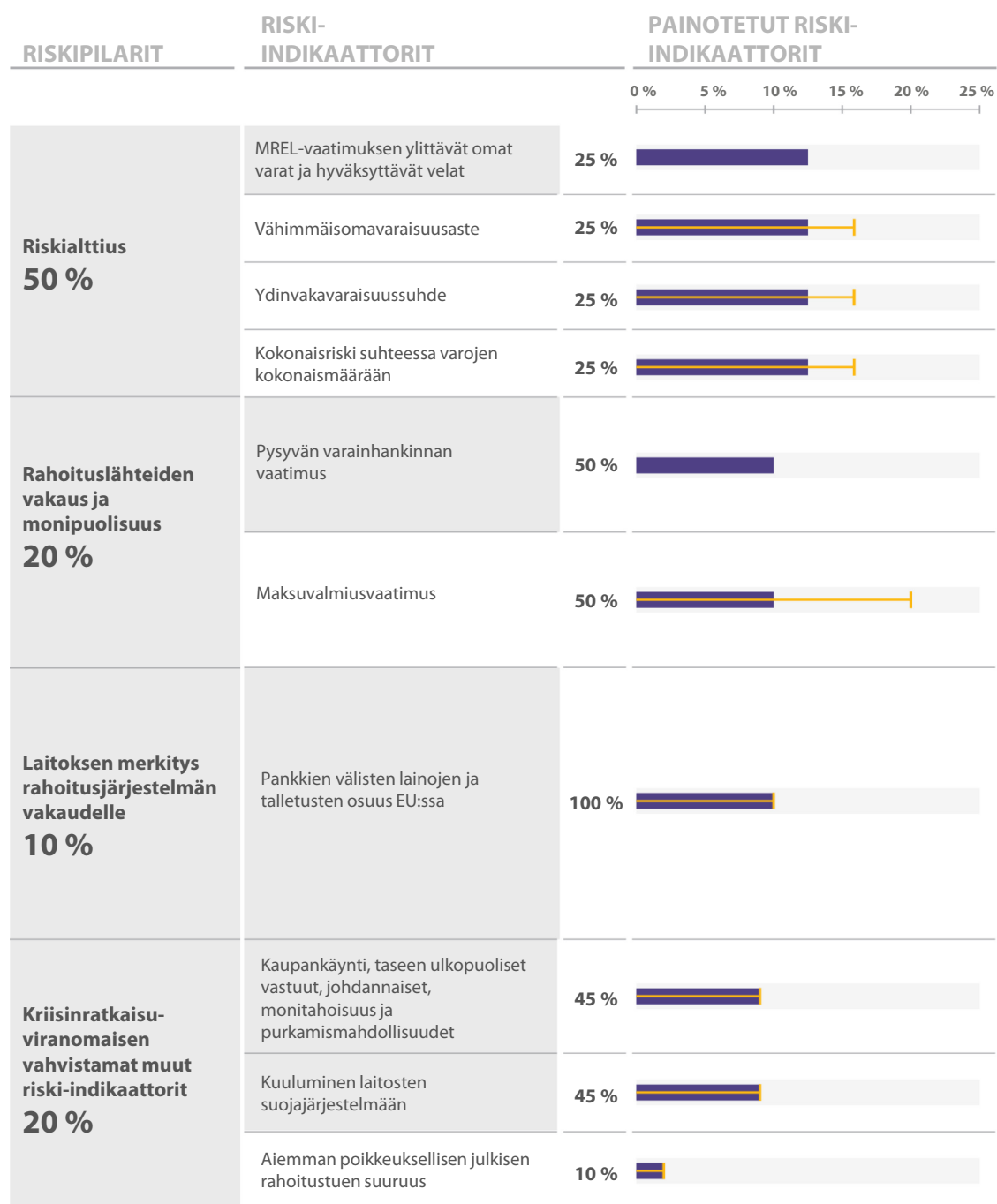
jotka liittyvät vuosien 2016–2021 ennakkollisia vakausmaksuja koskeviin päätöksiin, kriisiratkaisuneuvosto arvioi riskin olevan vähäinen. Se ei siksi soveltanut uutta menetelmää eikä laskenut ehdollisia vastuita.

Kaavio 5 – Ennakollisten vakausmaksujen laskeminen: laitosten riskiprofiilin määrittäminen

■ Pankkien riitauttama riskinkorjauksen osatekijä (vuoden 2021 ennakkollisten vakausmaksujen kausi)

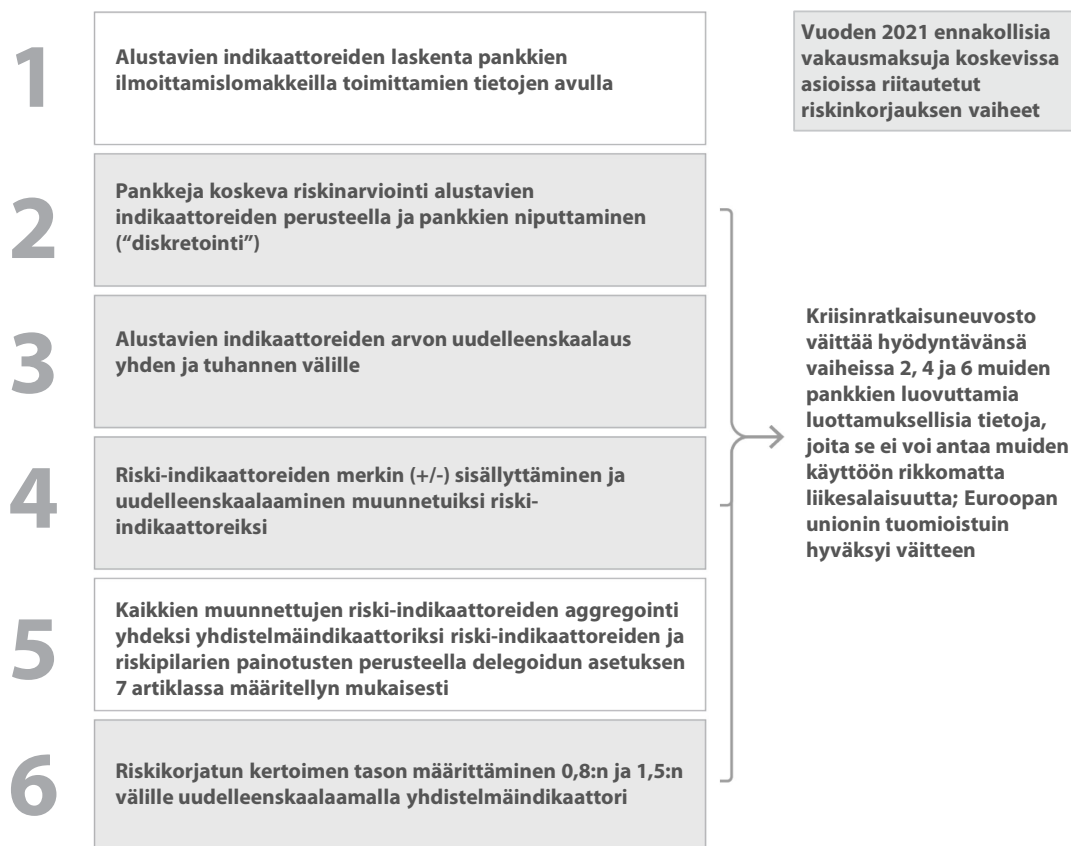
■ Delegoidun asetuksen (EU) 2015/63 7 artiklassa tarkoitettu riskipaino (riskipilari % x riski-indikaattori %)

— Kriisinratkaisuneuvoston vuoden 2021 ennakkollisten vakausmaksujen yhteydessä soveltama tosiasiallinen riskipaino (riskipilari % x uudelleenskaalattu riski-indikaattori %, 20 artiklan 1 kohta)

Lähde: Komission delegoitu asetukset (EU) 2015/63, päätöksen SRB/ES/2021/22 johdanto-osan kappaleessa 136 oleva taulukko ja oikeustapaukset, jotka liittyvät vuoden 2021 ennakkollisten vakausmaksujen kauteen.

Kaavio 6 – Riskinkorjauskertoimien laskennan vaiheet

Lähde: Delegoitu asetukset (EU) 2015/63 ja oikeustapaukset, jotka liittyvät vuoden 2021 ennakkollisten vakaumaksujen kauteen.

36 Jotkut kantajista väittävät, että koska ne kuuluvat laitosten suojajärjestelmien (institutional protection scheme, IPS) piiriin, niille olisi myönnettävä yhtäläinen suojakoosta, yrityksen tarkoituksesta tai riskiprofiilista riippumatta. Lisäksi ne katsovat, että sääntelykehys on lainvastainen: sen nojalla kriisinhallitusneuvosto voi vastoin unionin oikeuden yleisiä periaatteita asettaa erilaisia IPS-indikaattoreita ja soveltaa riskiprofiiliin perustuvia mukautuskertoimia IPS-tekijään tavalla, joka ei ole oikeasuhteinen. Esiin tuodut kysymykset ovat uusia ja monimutkaisia. Siksi kriisinhallitusneuvosto on arvioinut mahdolliseksi riskin siitä, että oikeudenkäynti päättyy kielteiseen tulokseen, joka voisi johtaa taloudellisten resurssien ulosvirtaukseen. Se on myös laskenut ehdollisen vastuun näissä tapauksissa.

37 Joissakin tapauksissa kantajat vetoavat myös siihen, että kriisinratkaisuneuvosto on rikkonut [komission delegoitua asetusta \(EU\) 2015/63](#) siltä osin kuin on kyse johdannaisia koskevan kokonaisvastuuposition huomioon ottamisesta riski-indikaattorin ”kaupankäynti, taseen ulkopuoliset vastuut, johdannaiset, monitahoisuus ja purkamismahdollisuudet” yhteydessä sekä riskikorjauksen kertoimen soveltamisesta. Kriisinratkaisuneuvosto arvioi, että taloudellisten resurssien ulosvirtauksen riski tämän tapauksen vuoksi on mahdollinen, ja se laski siksi asiaan liittyvän ehdollisen vastuun.

38 Eräissä muissa tapauksissa kyseenalaistetaan kriisinratkaisuneuvoston tulkinta delegoidusta asetuksesta (EU) 2015/63 sillä perusteella, että kriisinratkaisuneuvosto ei ole ottanut laskennassaan huomioon tiettyjä riski-indikaattoreita, nimittäin ”omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen ylittävää omien varojen ja hyväksyttävien velkojen määrää koskevaa vaatimusta” ja ”pysyvän varainhankinnan vaatimusta” eikä alaindikaattoreita ”monitahoisuus” ja ”purkamismahdollisuudet” (ks. [kaavio 5](#) ja [kaavio 4](#) sekä [sanasto](#)).

Kriisinratkaisuneuvosto ei ottanut näitä riski-indikaattoreita huomioon laskelmissaan vaan vetosi siihen, että kaikista pankeista ei ole saatavilla vertailukelpoisia tietoja ja että pankeja on tarpeen kohdella yhdenvertaisesti. Kriisinratkaisuneuvosto ei esimerkiksi voinut tehdä laskelmia ”omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevat vähimmäisvaatimukset” ylittävistä määristä, joita kaikilla pankeilla on.

Kriisinratkaisuneuvosto ja kansalliset kriisinratkaisuviranomaiset eivät nimittäin ole vielä asettaneet omien toimivaltuuksiensa puitteissa kaikille pankeille sitovia tavoitearvoja ”omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevien vähimmäisvaatimusten” osalta. Tilintarkastustuomioistuim on ottanut tämän kysymyksen esille aiemmissa kertomuksissaan³⁹. Vaikka kriisinratkaisuneuvosto arvioi taloudellisten resurssien ulosvirtauksen riskin yleisesti ottaen mahdolliseksi joissakin näistä tapauksista, se ei ilmoittanut ehdollisia vastuuta kyseisten asiasisältöön liittyvien perusteiden osalta, koska tarvittavia tietoja ei ollut saatavilla (ks. [laatikko 4](#)). Se ei myöskään sisällyttänyt tileihin tietoa siitä, miksi asiaan liittyviä ehdollisia vastuuta ei esitetty.

---

³⁹ [Erityiskertomus 23/2017](#), suositus 2 a), ja [erityiskertomus 01/2021](#), kohta 73.

Laatikko 4

Pankkien kyseenalaistamat riski-indikaattorit, joiden osalta yhteinen kriisinratkaisuneuvosto ei laskenut taloudellista riskiä

”Pysyvän varainhankinnan vaatimusta” koskevaa vakiomuotoista raportointia alettiin soveltaa merkittävänä vakavaraisuusvaatimuksena kesäkuussa 2021⁴⁰. [Asetuksella \(EU\) 2019/876](#) otettiin käyttöön sadan prosentin suuruisen pysyvän varainhankinnan vaatimuksen valvontaa koskeva vaatimus, jota on sovellettu 28. kesäkuuta 2021 alkaen⁴¹. Ennen tuota päivää käytettävissä ei ollut pysyvän varainhankinnan vaatimusta koskevaa sitovaa yhdenmukaistettua vaatimusta. Sen vuoksi kriisinratkaisuneuvosto päätti olla soveltamatta sitä vuoden 2021 ennakkollisten vakaussmaksujen kauteen. Kriisinratkaisuneuvosto soveltaa pysyvän varainhankinnan vaatimusta koskevaa indikaattoria vuoden 2023 ennakkollisten vakaussmaksujen kaudesta alkaen.

Kriisinratkaisuneuvosto ei voinut kaikissa niissä tapauksissa, joihin sisältyy riski-indikaattoriin **”omia varoja ja hyväksyttäviä vastuuta koskevat vähimmäisvaatimukset ylittävät velat”** liittyviä perusteita, laskea alkuperäisten ennakkollisten vakaussmaksujen ja mahdollisen tarkistetun päätöksen mukaisten maksujen välistä erotusta. Kriisinratkaisuneuvosto ei näin ollen kvantifioinut näihin tapauksiin liittyviä ehdollisia vastuuta kyseisten kanneperusteiden osalta.

Kriisinratkaisuneuvosto totesi, että riski-indikaattoriin **”omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevat vähimmäisvaatimukset ylittävät omat varat ja hyväksyttävät velat”** soveltaminen vain niihin laitoksiin, joille on jo asetettu tavoitearvot omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevien vähimmäisvaatimusten osalta, rikkoisi yhdenvertaisen kohtelun periaatetta.

Myöskään alaindikaattoreiden **”monitahoisuus”** ja **”purkamismahdollisuudet”** kohdalla ei ole saatavilla yhdenmukaistetussa muodossa olevia tietoja kaikista kriisinratkaisumekanismiin osallistuvien jäsenvaltioiden laitoksista viitevuodelta 2019 (vuoden 2021 ennakkollisten vakaussmaksujen kausi). Sen vuoksi kriisinratkaisuneuvosto arvioi, ettei se voi soveltaa näitä alaindikaattoreita vuoden 2021 ennakkokauden aikana.

39 Ottaen huomioon asiaan liittyvän suuren epävarmuuden ja monimutkaisen sääntelykehityksen tilintarkastustuomioistuin toteaa, että uuden menetelmän soveltaminen ehdollisten velkojen arviointiin ennakkollisiin vakaussmaksuihin liittyvissä tapauksissa paransi tilinpäätöksessä esitettävän määrän tarkkuutta.

Oikeudenkäynnit, jotka koskevat kriisinratkaisuneuvoston päätöksiä vuoden 2016 ennakollisista vakaussmaksuista

40 NRW Bank haki syyskuussa 2019 muutosta⁴² unionin yleisen tuomioistuimen kesäkuussa 2019 antamaan tuomioon asiassa [T-466/16](#). Unionin yleinen tuomioistuin oli jättänyt asian tutkimatta. Unionin tuomioistuin kumosi lokakuussa 2021 unionin yleisen tuomioistuimen tuomion ja palautti asian takaisin viimeksi mainitulle oikeusasteelle asiakysymyksen ratkaisemista varten. Kriisinratkaisuneuvosto arvioi, että tähän tapaukseen liittyvä riski oli vähäinen eikä ilmoittanut ehdollisia vastuuta. Tilintarkastustuomioistuin ei havainnut evidenssiä, joka olisi ollut ristiriidassa kriisinratkaisuneuvoston arvioinnin kanssa.

Oikeudenkäynnit, jotka koskevat kriisinratkaisuneuvoston tarkistettuja päätöksiä vuoden 2016 ennakollisista vakaussmaksuista

41 Unionin yleinen tuomioistuin kumosi 28. marraskuuta 2019 menettelyllisten syiden vuoksi kriisinratkaisuneuvoston päätökset, jotka koskivat kolmen pankin ennakollisia vakaussmaksuja vuodelta 2016⁴³. Koska maksuja koskeva laskelma oli edelleen pätevä, kriisinratkaisuneuvosto teki uuden päätöksen vuoden 2016 riidanalaisista ennakollisista vakaussmaksuista ja noudatti tällöin tarkistettuja menettelytapoja. Touko-, kesä- ja elokuussa 2020 kyseiset kolme pankkia panivat unionin yleisessä tuomioistuimessa vireille kanteet, joissa ne vaativat, että kriisinratkaisuneuvoston uusi päätös vuoden 2016 ennakollisista vakaussmaksuista kumottaisiin. Unionin yleinen tuomioistuin käynnisti menettelyn uudelleen kolmessa asiassa⁴⁴ sen jälkeen, kun unionin tuomioistuin oli antanut päätöksensä kolmessa vireillä olleessa vuoden 2017 ennakollisia vakaussmaksuja koskevassa asiassa⁴⁵. Kriisinratkaisuneuvosto arvioi riskin olevan näissä asioissa vähäinen eikä ilmoittanut ehdollisia vastuuta. Tilintarkastustuomioistuin ei havainnut evidenssiä, joka olisi ollut ristiriidassa kriisinratkaisuneuvoston arvioinnin kanssa.

---

⁴⁰ [EBA/ITS/2020/05 Final Draft implementing technical standards on supervisory reporting requirements for institutions under Regulation \(EU\) No 575/2013](#).

⁴¹ [asetus \(EU\) 2019/876](#), johdanto-osan kappaleet 45–48 sekä 2 artiklan 4 kohta ja 3 artiklan 2 kohta.

⁴² Asia [C-662/19 P](#).

⁴³ Asia [T-365/16](#), yhdistetyt asiat [T-377/16](#), [T-645/16](#) ja [T-809/16](#) sekä asia [T-323/16](#).

⁴⁴ Asiat [T-336/20](#), [T-339/20](#) ja [T-499/20](#).

⁴⁵ Asiat [C-584/20 P](#) ja [C-621/20 P](#), [C-663/20 P](#) ja [C-664/20 P](#).

Oikeudenkäynnit, jotka liittyvät vuoden 2017 ennakollisia vakaussmaksuja koskeviin päätöksiin

42 Unionin tuomioistuimen suuri jaosto kumosi 15. heinäkuuta 2021 unionin yleisen tuomioistuimen tuomion yhden asian osalta⁴⁶. Unionin tuomioistuin kumosi kriisinratkaisuneuvoston ennakollisia vakaussmaksuja koskevan päätöksen sillä perusteella, että päätöksen perustelut olivat puutteelliset. Lisäksi se vahvisti [komission delegoidun asetuksen \(EU\) 2015/63](#)⁴⁷ riidanalaisten säännösten pätevyyden. Kriisinratkaisuneuvosto antoi tämän tuomion perusteella uuden päätöksen ennakollisista vakaussmaksuista 15. joulukuuta 2021. Asianomainen pankki pyysi 15. maaliskuuta 2022 tämän uuden päätöksen kumoamista⁴⁸. Lisäksi kriisinratkaisuneuvosto valitti kahdesta muusta unionin yleisen tuomioistuimen 23. syyskuuta 2020 antamasta tuomiosta, ja unionin tuomioistuin antoi tuomionsa 3. maaliskuuta 2022⁴⁹ (ks. [laatikko 5](#)).

---

⁴⁶ Asiassa T-411/17 23. syyskuuta 2020 annettu tuomio, Landesbank Baden-Württemberg vastaan yhteinen kriisinratkaisuneuvosto.

⁴⁷ Asiat C-584/20 P ja C-621/20 P komissio vastaan Landesbank Baden-Württemberg ja yhteinen kriisinratkaisuneuvosto vastaan Landesbank Baden-Württemberg.

⁴⁸ Asia T-142/22, Landesbank Baden-Württemberg vastaan yhteinen kriisinratkaisuneuvosto.

⁴⁹ Asiat C-663/20 P, yhteinen kriisinratkaisuneuvosto vastaan Hypo Vorarlberg Bank sekä C-664/20 P, yhteinen kriisinratkaisuneuvosto vastaan Portigon ja komissio.

Laatikko 5

Unionin tuomioistuimen 3. maaliskuuta 2022 antama tuomio, joka koski kriisinratkaisuneuvoston päätöstä vuoden 2017 ennakollisista vakaussmaksuista – tuomion yleiset vaikutukset

Unionin tuomioistuin kumosi vuoden 2017 ennakollisia vakaussmaksuja koskevan kriisinratkaisuneuvoston päätöksen kahden pankin⁵⁰ osalta unionin tuomioistuimen aiemmin 15. heinäkuuta 2021 antamassa tuomiossa omaksuman linjan mukaisesti. Unionin tuomioistuin selvensi erityisesti seuraavia seikkoja:

- 1) Kriisinratkaisuneuvoston vuoden 2017 ennakollisia vakaussmaksuja koskeva päätös ja sen liite oli saatettu asianmukaisesti todistusvoimaisiksi.
- 2) Kriisinratkaisuneuvoston päätöstä vuoden 2017 ennakollisista vakaussmaksuista ei ollut perusteltu riittävästi, mutta kriisinratkaisuneuvoston on myös suojattava muiden pankkien luottamuksellisia tietoja ja sen perusteluvelvollisuus on tasapainotettava tämän suojaamisvelvollisuuden kanssa. Kriisinratkaisuneuvoston perusteluvelvollisuuden soveltamisalan osalta tilintarkastustuomioistuin viittaa unionin tuomioistuimen tuomioihin ja määräyksiin⁵¹.

Unionin tuomioistuin piti voimassa kriisinratkaisuneuvoston kumotun vuoden 2017 ennakollisia vakaussmaksuja koskevan päätöksen vaikutukset näiden kahden pankin osalta enintään kuuden kuukauden ajan siihen saakka, kunnes uusi kriisinratkaisuneuvoston päätös, joka koskee vuoden 2017 ennakollisten vakaussmaksujen kautta, tuli voimaan.

Oikeudenkäynnit, jotka koskevat ennakollisten vakaussmaksujen kausia 2018–2020

43 Yhdessä niistä asioista, jotka oli viety unionin yleisen tuomioistuimen käsiteltäviksi vuoden 2018 vakaussmaksukauden osalta, kriisinratkaisuneuvosto arvioi päätöksensä kumoamisen riskin vähäiseksi eikä ilmoittanut ehdollisia vastuita (T-758/18, ABLV Bank v. kriisinratkaisuneuvosto). Tämä on johdonmukaista sen kanssa, että unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi kyseisen kanteen tammikuussa 2021. Pankki valitti tuomiosta maaliskuussa 2021⁵². Unionin tuomioistuin hylkäsi valituksen syyskuussa 2022.

⁵⁰ Asiat T-414/17, Hypo Vorarlberg Bank vastaan yhteinen kriisinratkaisuneuvosto sekä T-420/17 Portigon AG vastaan yhteinen kriisinratkaisuneuvosto ja komissio.

⁵¹ Asiat C-584/20 P ja C-621/20 P, kohta 137, C-663/20 P, kohta 102 ja C-664/20 P, kohta 105.

⁵² Asia C-202/21 P, ABLV Bank vastaan yhteinen kriisinratkaisuneuvosto.

44 Kriisinratkaisuneuvosto piti kuitenkin mahdollisena, että kaikki muut sen vuosien 2018, 2019 ja 2020 vakaumaksukausiin liittyvät ennakkollisia vakausmaksuja koskevat päätökset mitätöitäisiin menettelyllisistä syistä riittämättömien perustelujen vuoksi, koska ne eivät täysin täyttäneet unionin tuomioistuimen kolmessa muutoksenhakuasiassa vahvistamia perusteluvaatimuksia (ks. kohta 42). Näiden tapausten kohdalla kriisinratkaisuneuvosto katsoo, että edes ennakkollisia vakausmaksuja koskevien päätösten tekeminen uudelleen tuomion jälkeen ei vaikuttaisi ennakkollisten vakausmaksujen laskentaan mahdollisista asiasisältöön liittyvistä perusteista huolimatta, koska päätöksillä vain korjattaisiin perusteluja. Tässä tilanteessa ennakkollisten vakausmaksujen laskentaan saattaa silti kohdistua vaikutuksia tulevaisuudessa, tosin vain jos asianomaiset pankit päättävät valittaa näistä uudelleen tehdyistä päätöksistä ja esittää niitä koskevia asiasisältöön liittyviä perusteita. Näin ollen kriisinratkaisuneuvosto arvioi vuosien 2018, 2019 ja 2020 tapausten osalta, että kriisinratkaisurahaston taloudellisten resurssien ulosvirtauksen riski on vähäinen lukuun ottamatta oikeudenkäyntikuluja, eikä kriisinratkaisuneuvosto soveltanut uutta menetelmää. Vertailun vuoksi voidaan todeta, että niissä vuotta 2021 koskevissa tapauksissa, joissa riski arvioitiin mahdolliseksi, kriisinratkaisuneuvosto sovelsi uutta menetelmää, koska se katsoi voivansa kohtuudella olettaa, että EU:n tuomioistuimet ratkaisisivat ne ennakkollisten vakausmaksujen laskemisen osalta tosiseikkojen perusteella.

45 Yhteenvedona voidaan todeta, että tilintarkastustuomioistuimen havaitsema evidenssi ei ollut ristiriidassa niiden ehdollisia vastuita koskevien johtopäätösten kanssa, jotka kriisinratkaisuneuvosto oli tehnyt vuoden 2021 tilien päättämishetkellä käytettävissään olleiden tietojen perusteella.

Oikeudenkäynnit, jotka koskevat ennakkollisten vakausmaksujen kautta 2021

46 Vuoden 2021 ennakkollisia vakausmaksuja koskevan päätöksen kumoamiseksi nostettiin 22 kannetta, jotka ovat edelleen vireillä unionin yleisessä tuomioistuimessa. Tapauksissa, joissa taloudellisten resurssien ulosvirtauksen riski on arvioitu mahdolliseksi, kriisinratkaisuneuvosto sovelsi uutta menetelmää ja laski ehdollisen velan määrän (ks. kohdat 35–39).

47 Tilintarkastustuomioistuin ei havainnut evidenssiä, joka olisi ristiriidassa sen kriisinratkaisuneuvoston arvion kanssa, joka koskee taloudellisten resurssien ulosvirtauksen todennäköisyyttä vuoden 2021 tapauksissa.

Peruuttamattomiin maksusitoumuksiin liittyvä asia

48 Unionin yleisessä tuomioistuimessa on vireillä asia⁵³, joka koskee neuvoston täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2015/81 7 artiklan 3 kohdan tulkintaa kriisinratkaisuneuvoston kanssa tehtyihin sopimuksiin perustuvien peruuttamattomien maksusitoumusten yhteydessä. Kantaja, joka on lopettanut toimintansa luottolaitoksena, katsoo, että se, että kriisinratkaisuneuvosto kieltäytyi palauttamasta peruuttamattomien maksusitoumusten perusteella vuosina 2015–2021 käteistakauksina maksettuja määriä, merkitsee sen sopimusvelvoitteiden rikkomista. Kriisinratkaisuneuvoston näkemyksen mukaan kriisinratkaisurahaston taloudellisten resurssien ulosvirtaukseen liittyvä riski on vähäinen. Tilintarkastustuomioistuin ei havainnut evidenssiä, joka olisi ristiriidassa kriisinratkaisuneuvoston johtopäätösten kanssa.

Arvio vastapuolen oikeudenkäyntikuluja koskevista ehdollisista vastuista

49 Kriisinratkaisuneuvosto ilmoitti vuoden 2021 lopullisessa tilinpäätöksessään ensimmäistä kertaa erillisiä ehdollisia vastuita, jotka liittyivät vastapuolen oikeudelliseen edustukseen liittyvien oikeudenkäyntikulujen maksamiseen tapauksissa, joissa se katsoo, että kantajan kannalta myönteisen päätöksen mahdollisuus on todennäköinen (vaikka lopputuloksena ei välttämättä olisi maksun suorittaminen kriisinratkaisurahastosta). Kriisinratkaisurahasto arvioi kaikkien tällaisten vireillä olevien asioiden oikeudenkäyntikulujen kokonaismääräksi 2,55 miljoonaa euroa. Kriisinratkaisuneuvosto perusti arvionsa vastaavanlaisessa tapauksessa tehtyyn viimeisimpään sovintoratkaisuun⁵⁴. Kriisinratkaisuneuvosto ei analyysissään ottanut riittävästi huomioon sitä, että näiden tapausten monimutkaisuus ja menettelyn kesto vaihtelivat, mikä puolestaan vaikuttaa aiheutuneisiin oikeudenkäyntikuluihin.

50 Viidessä tapauksessa, joissa kriisinratkaisuneuvosto arvioi taloudellisten resurssien ulosvirtauksen todennäköisyyden mahdolliseksi, se hyväksyi 242 750 euron varauksen vastapuolen oikeudellisesta edustuksesta aiheutuneisiin kuluihin. Tässä yhteydessä tilintarkastustuomioistuin panee merkille, että kriisinratkaisuneuvosto on suoraan kirjannut kuluksi maksun, joka liittyi yhden tammikuussa 2021 ratkaistun tapauksen oikeudenkäyntikuluihin, käyttämättä kyseistä asiaa koskevaa vuoden 2020 tilinpäätöksen varausta.

⁵³ Asia T-688/21, BNP Paribas Public Sector vastaan yhteinen kriisinratkaisuneuvosto.

⁵⁴ Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston lopullinen tilinpäätös – varainhoitovuosi 2021, s. 41.

Ehdolliset vastuut, jotka liittyvät ennakollisia vakausmaksuja koskeviin kansallisen tason oikeudenkäynteihin

51 Edellä mainittujen asioiden lisäksi joukko pankkeja neljässä jäsenvaltiossa (Italia, Itävalta, Saksa ja Suomi) on pannut vireille hallinnollisia menettelyjä tai oikeudenkäyntejä päätöksistä, jotka koskevat kyseisten pankkien ennakollisia vakausmaksuja. Riitautettu 4 712 miljoonan euron määrä (ks. [taulukko 3](#)) liittyy ennakollisista vakausmaksuista tehtyihin päätöksiin, joihin on haettu muutosta kansallisella tasolla (mainituissa neljässä maassa 702 hallinnollista muutoksenhakua ja yhdeksän valitusta kansallisessa tuomioistuimessa). Suurin osa tapauksista pantiin vireille Saksassa. Tilintarkastustuomioistuin panee merkille, että kiistanalainen kokonaismäärä on kasvanut vuoteen 2020 verrattuna.

52 Joulukuussa 2019 antamassaan tuomiossa unionin tuomioistuin totesi, että ainoastaan Euroopan unionin tuomioistuin voi arvioida kriisinratkaisurahastoon suoritettavia ennakollisia vakausmaksuja koskevien kriisinratkaisuneuvoston päätösten laillisuutta⁵⁵. Tästä huolimatta kansallisella tasolla on edelleen uusia tapauksia. Kriisinratkaisuneuvosto pitää vähäisenä riskiä, että ennakollisten vakausmaksujen osalta kansallisella tasolla käynnistettyjen oikeudenkäyntimenettelyjen seurauksena ilmenisi taloudellisten resurssien ulosvirtausta. Niinpä kriisinratkaisuneuvosto ei esittänyt näiden tapausten osalta ehdollisia vastuita⁵⁶.

Taulukko 3 – Kriisinratkaisurahastolle suoritettaviin ennakollisiin vakausmaksuihin liittyvien riitautettujen määrien kehitys kansallisella tasolla

Vuosi, johon maksut liittyvät	Asioiden lukumäärä 2022	Riitautetut määrät 2022 (miljoonaa euroa)	Asioiden lukumäärä 2021	Riitautetut määrät 2021 (miljoonaa euroa)
2022	3	232	Ei sovelleta	Ei sovelleta
2021	57	1 402	28	632
2020	30	679	30	679
2019	135	646	136	662
2018	113	566	113	566

⁵⁵ Unionin tuomioistuimen tuomio asiassa C-414/18, annettu 3. joulukuuta 2019.

⁵⁶ Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston lopullinen tilinpäätös – varainhoitovuosi 2021, s. 40.

Vuosi, johon maksut liittyvät	Asioiden lukumäärä 2022	Riitautetut määrät 2022 (miljoonaa euroa)	Asioiden lukumäärä 2021	Riitautetut määrät 2021 (miljoonaa euroa)
2017	131	559	132	578
2016	238	544	239	545
2015	4	84	4	84
Yhteensä	711	4 712	682	3 746

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kriisinratkaisuneuvoston tietojen perusteella; määrät kunkin vuoden toukokuulta, pyöristettynä lähimpään miljoonaan euroon.

53 Kriisinratkaisuneuvosto ei esittänyt tilinpäätöksessään varainhoitovuodelta 2021 tietoja kansallisen tason oikeudenkäynneistä eikä ilmoittanut niissä riitautettua rahamäärää, mutta se on edelleen seurannut sellaisia kansallisella tasolla käynnistettyjä oikeudenkäyntejä, jotka liittyvät kriisinratkaisuneuvoston päätöksiin ennakkollisista vakauseräistä. Lisäksi kriisinratkaisuneuvosto pyysi ja vastaanotti tilintarkastustuomioistuimen aiemman suosituksen⁵⁷ mukaisesti kansallisilta kriisinratkaisuviranomaisilta kirjalliset vahvistukset yksityistä ulkopuolista tarkastajaansa varten.

54 Kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten toimittamien tietojen laajuus vaihtelee huomattavasti. Eräs kansallinen kriisinratkaisuviranomainen totesi kirjallisessa vakuutuksessaan, että lukuun ottamatta vuoden 2016 tapauksia, joissa riski arvioitiin vähäiseksi, se ei pystynyt arvioimaan kansallisen hallinnollisen menettelyn tai oikeudenkäyntimenettelyn kohteena olevien ennakkopäätösten kumoamisen todennäköisyyttä. Eräs toinen kansallinen kriisinratkaisuviranomainen totesi, ettei sen ole omalta osaltaan mahdollista arvioida asiaan liittyviä tapauksia. Kolmas kansallinen kriisinratkaisuviranomainen arvioi tapauksiaan koskevat riskit vähäisiksi.

⁵⁷ Vuotta 2020 koskeva kertomus mahdollisista ehdollisista vastuista, suositus 2, s. 44.

Hallintomaksuihin liittyvät ehdolliset vastuut

55 Hallintomaksuja koskeviin ilmoituksiin voi hakea muutosta kriisinratkaisuneuvoston valituslautakunnalta kuuden viikon kuluessa ilmoituksen antamisesta⁵⁸. Valituslautakunnan päätökset on mahdollista riitauttaa unionin yleisessä tuomioistuimessa. Vuonna 2021 pankit eivät tehneet valituksia hallintomaksuja koskevista ilmoituksista. Näin ollen kriisinratkaisuneuvosto ei esittänyt ehdollisia vastuita hallintomaksuista.

Lisätiedot

56 Kriisinratkaisuneuvosto on osoittanut, että se on ottanut käyttöön riittävät sisäiset kontrollit, joiden avulla on mahdollista saada yleiskuva EU:n ja kansallisissa tuomioistuimissa vireillä olevista merkityksellisistä oikeudenkäynneistä. Kansallisen tason oikeudenkäyntimenettelyjen luonteen vuoksi kriisinratkaisuneuvosto on kuitenkin pitkälti riippuvainen kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten yhteistyöstä. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että kriisinratkaisuneuvoston oikeudellinen tiimi teki sisäisen riskinarvioinnin, jossa oli perustelut kunkin riita-asioiden luokan osalta, ja toimitti sen tilinpitäjälle. Tilanteen kehittymisestä raportoidaan säännöllisesti kriisinratkaisuneuvoston johtokunnalle.

Osa II: Komission ehdolliset vastuut

57 Komissio ei ilmoittanut tilinpäätöksessään 31. joulukuuta 2020 ehdollisia vastuita, jotka olisivat aiheutuneet siitä, että komissio on hoitanut yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annetun asetuksen mukaisia tehtäviään.

58 Sen jälkeen, kun komissio oli vahvistanut kriisinratkaisuneuvoston BPE: osalta hyväksymän kriisinratkaisumääräyksen⁵⁹, unionin yleisessä tuomioistuimessa oli kesäkuussa 2022 vireillä 26 oikeustapausta komissiota vastaan. Neljässä muussa asiassa, joissa komissio oli vastaajana, unionin yleinen tuomioistuin antoi 1. kesäkuuta 2022 ratkaisut, joissa kanteet hylättiin kokonaisuudessaan (ks. [laatikko 2](#)). Näin ollen näissä tapauksissa ei tapahtunut taloudellisten resurssien ulosvirtausta.

⁵⁸ Yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annettu asetus, 85 artiklan 3 kohta.

⁵⁹ BPE:tä koskevan kriisinratkaisumääräyksen vahvistaminen.

59 Komissio on vastaajana myös kahdessa ennakollista vakaumaksua koskevassa asiassa ja väliintulijana eräissä muissa ennakollista vakaumaksua koskevissa asioissa. Koska komissio ei osallistu ennakollisia vakaumaksuja koskevaan päätöksentekoprosessiin, se ei kuitenkaan ole ilmoittanut ehdollisia vastuuta tältä osin.

60 Tilintarkastustuomioistuin ei havainnut evidenssiä, joka olisi ristiriidassa sen arvion kanssa, jonka komissio on tehnyt vireillä olevasta riita-asiasta, joka liittyy yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevaan komission tehtävään.

Osa III: Neuvoston ehdolliset vastuut

61 Neuvosto on vahvistanut, että sillä ei ollut 31. joulukuuta 2021 ehdollisia vastuuta, jotka olisivat aiheutuneet siitä, että neuvosto on hoitanut yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annetun asetuksen mukaisia tehtäviään.

62 Neuvosto ei ollut osallisena kriisinratkaisupäätöksissä kesäkuuhun 2022 mennessä.

Johtopäätökset ja suositukset

63 EU:n tason kriisinratkaisupäätöksiin ja kriisinratkaisun tekemättä jättämistä koskeviin päätöksiin liittyvien tapausten osalta kriisinratkaisuneuvosto ja komissio arvioivat taloudellisten resurssien ulosvirtauksen riskin olevan vähäinen, minkä vuoksi ne eivät ilmoittaneet ehdollisia vastuuta (ks. kohdat [18](#), [20](#), [25](#), [26](#) ja [57](#)).

64 Kriisinratkaisuneuvosto ilmoitti vuoden 2021 tilinpäätöksessään 5,5 miljoonan euron ehdolliset vastuut sellaisten tuomioistuimissa vireillä olevien kanteiden johdosta, jotka koskivat kriisinratkaisuneuvoston päätöksiä ehdollisista vakaussmaksuista vuonna 2021 ja jotka voivat johtaa maksujen suorittamiseen kriisinratkaisurahastosta. Kriisinratkaisuneuvosto ilmoitti myös 2,55 miljoonan euron ehdollisen vastuun vastapuolen oikeudellisesta edustuksesta aiheutuneista oikeudenkäyntikuluista. Määrä kattaa suurimman osan ennakollisista vakaussmaksuista tehtyihin vuosien 2016–2021 päätöksiin liittyvistä vireillä olevista asioista (ks. kohta [31](#) ja [kaavio 4](#)). Kriisinratkaisuneuvosto ei analyysissään ottanut riittävästi huomioon sitä, että näiden tapausten monimutkaisuus ja menettelyn kesto vaihtelivat, mikä puolestaan vaikuttaa aiheutuneisiin oikeudenkäyntikuluihin (ks. kohta [49](#)).

65 Niissä vuoden 2021 tapauksissa, joissa kriisinratkaisuneuvosto arvioi mahdolliseksi riskin, että kriisinratkaisurahastosta virtaa ulos taloudellisia resursseja, se sovelsi laskentamenetelmää, jolla arvioidaan alkuperäisen ennakollista vakaussmaksua koskevan päätöksen ja mahdollisen uudelleenlaskennan välinen erotus. Toimintatapa kuvastaa paremmin näistä tapauksista aiheutuvaa todellista taloudellista riskiä. Menetelmän yhteydessä otettiin huomioon kuitenkin vain tapaukset, jotka kriisinratkaisuneuvosto pystyi luotettavasti kvantifioimaan. Niissä tapauksissa, joissa riski oli arvioitu mahdolliseksi mutta kriisinratkaisuneuvosto katsoi, ettei se pystynyt määrittämään mahdollisen taloudellisen riskin määrää, se ei ilmoittanut epävarmuustekijöiden luonnetta ja syytä (ks. kohta [38](#)).

66 Kriisinratkaisuneuvosto ei soveltanut uutta menetelmää vuotta 2021 edeltäneisiin tapauksiin, koska se on arvioinut taloudellisten resurssien ulosvirtauksen riskin olevan vähäinen. Kriisinratkaisuneuvosto piti mahdollisena, että kaikki muut sen vuosien 2018, 2019 ja 2020 vakaussmaksukausiin liittyvät ennakollisia vakaussmaksuja koskevat päätökset mitätöitäisiin menettelyllisistä syistä riittämättömien perustelujen vuoksi, koska ne eivät täysin täyttäneet unionin tuomioistuimen vahvistamia perusteluvaatimuksia. Kriisinratkaisuneuvoston arvion mukaan tällainen kumoaminen ei vaikuttaisi ennakollisten vakaussmaksujen määrän laskentaan, mutta sillä voisi olla vaikutuksia velvoitteeseen korvata oikeudenkäyntikulut (ks. kohta [44](#)).

67 Edellisten varainhoitovuosien tilinpäätösten tapaan kriisinratkaisuneuvosto ei esittänyt ehdollisia vastuuta, jotka olisivat liittyneet ennakollisia vakaussmaksuja koskeviin kansallisiin oikeudenkäynteihin. Tämä on linjassa sen unionin tuomioistuimen antama ennakkoratkaisun kanssa, että kansallisilla tuomioistuimilla ei ole toimivaltaa tarkistaa kriisinratkaisuneuvoston päätöksiä, jotka koskevat kriisinratkaisurahastoon suoritettavia ennakollisia vakaussmaksuja (ks. kohta [52](#)).

68 Suorittamiensa tarkastustoimenpiteiden, hankkimansa evidenssin ja varainhoitovuoden 2021 tilinpäätöstä laadittaessa käytettävissä olleiden tietojen perusteella tilintarkastustuomioistuin toteaa, ettei sen tietoon ei ole tullut seikkoja, jotka antaisivat sille aiheen uskoa, että yhteisen kriisinratkaisuneuvoston, komission ja neuvoston kriisinratkaisutehtävien suorittamisesta aiheutuvat ehdolliset vastuut olisi ilmoitettu olennaisella tavalla virheellisesti. Tilintarkastustuomioistuin panee kuitenkin merkille, että kriisinratkaisuneuvostoa ja komissiota vastaan on pantu vireille kanteita, jotka liittyvät kriisinratkaisuun tai siihen, että kriisinratkaisu on jätetty tekemättä. Näihin kanteisiin liittyvien oikeudenkäyntien lopputulosta on erittäin mutkikasta ennakoida, sillä kriisinratkaisua koskeva oikeudellinen kehys on suhteellisen tuore ja siihen liittyvä oikeudellinen tilanne monimutkainen, luonteeltaan erityinen ja täysin uudenlainen (ks. kohta [18](#)). Tilintarkastustuomioistuin toteaa myös, että kriisinratkaisurahastoon suoritettavaan ennakolliseen vakaussmaksuun liittyvissä oikeudenkäynneissä käsitellään kriisinratkaisuneuvoston laskelmien tiettyjä näkökohtia ja että taloudellisten resurssien ulosvirtauksen riskiä ei voida sulkea kokonaan pois (ks. kohdat [36](#) ja [37](#)).

69 Tilinpitäjän on saatava kaikki tarvittavat tiedot varmistaakseen, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan tilanteesta. Kriisinratkaisuneuvoston tilinpitäjä sai kriisinratkaisuneuvoston oikeudelliselta yksiköltä vuoden 2021 tilinpäätöksen laatimista varten riskinarvioinnin kustakin vireillä olevien riita-asioiden luokasta sekä yksityiskohtaisen analyysin ehdollisiin vastuisiin sovellettavasta uudesta laskentamenetelmästä. Riskinarvioinnissa selostettiin jonkin verran myös arviointien perusteluita (ks. kohta [56](#)). Tilinpitäjä ei kuitenkaan saanut FROB:ltä kirjallisia vahvistuksia Banco Popular Españolin kriisinratkaisua koskevista kansallisista menettelyistä (ks. kohta [24](#)). Ne saatiin lopullisen tilinpäätöksen laatimisen jälkeen. Vuonna 2020 annetun tilintarkastustuomioistuimen suosituksen 2 perusteella kriisinratkaisuneuvosto vastaanotti ulkoisen tarkastajansa puolesta kirjalliset vahvistukset asianomaisilta kansallisilta kriisinratkaisuviranomaisilta ennakollisiin vakaussmaksuihin liittyvistä kansallisista menettelyistä (ks. kohta [53](#)).

Suositus 1 – Pyydetään suoraan kirjallista vahvistusta kansallisista menettelyistä

Kriisinratkaisuneuvoston olisi ennen tilinpäätöksensä viimeistelyä pyydettävä suoraan kansallisilta kriisinratkaisuviranomaisilta kirjalliset vahvistukset, joissa arvioidaan, kuinka todennäköistä on taloudellisten resurssien ulosvirtaus kriisinratkaisuun tai kriisinratkaisurahastoon suoritettaviin ennakollisiin vakausmaksuihin liittyvien kansallisten menettelyjen vuoksi.

Tavoiteajankohta: kriisinratkaisuneuvoston vuoden 2022 tilinpäätöksen esittelyn yhteydessä

Suositus 2 – Oikeudenkäyntikulujen mahdolliseen korvaamiseen sovellettavaa laskentamenetelmää olisi vielä parannettava

---

Kvantifioidessaan vastapuolen oikeudelliseen edustukseen liittyvien oikeudenkäyntikulujen maksamisesta aiheutuvia ehdollisia vastuita kriisinratkaisuneuvoston olisi kehitettävä asianomaisten tapausten analysointia ottaen huomioon oikeudenkäynnin monimutkaisuus ja mahdollinen kesto.

Tavoiteajankohta: kriisinratkaisuneuvoston vuoden 2022 tilinpäätöksen esittelyn yhteydessä

Suositus 3 – Annetaan tietoja yhteisestä kriisinratkaisurahastosta mahdollisesti maksettavista korvauksista

---

Ennakollisia vakausmaksuja koskevissa tapauksissa, joissa kriisinratkaisuneuvosto arvioi taloudellisten resurssien ulosvirtauksen mahdolliseksi mutta ei pysty luotettavasti määrittämään ehdollisten vastuiden määrää, sen olisi ilmoitettava tilinpäätöksessään epävarmuustekijöiden luonne ja syyt.

Tavoiteajankohta: kriisinratkaisuneuvoston vuoden 2022 tilinpäätöksen esittelyn yhteydessä

Tilintarkastustuomioistuimen IV jaosto on tilintarkastustuomioistuimen jäsenen Mihails Kozlovsin johdolla hyväksynyt tämän kertomuksen Luxemburgissa 8. marraskuuta 2022 pitämässään kokouksessa.

Tilintarkastustuomioistuimen puolesta

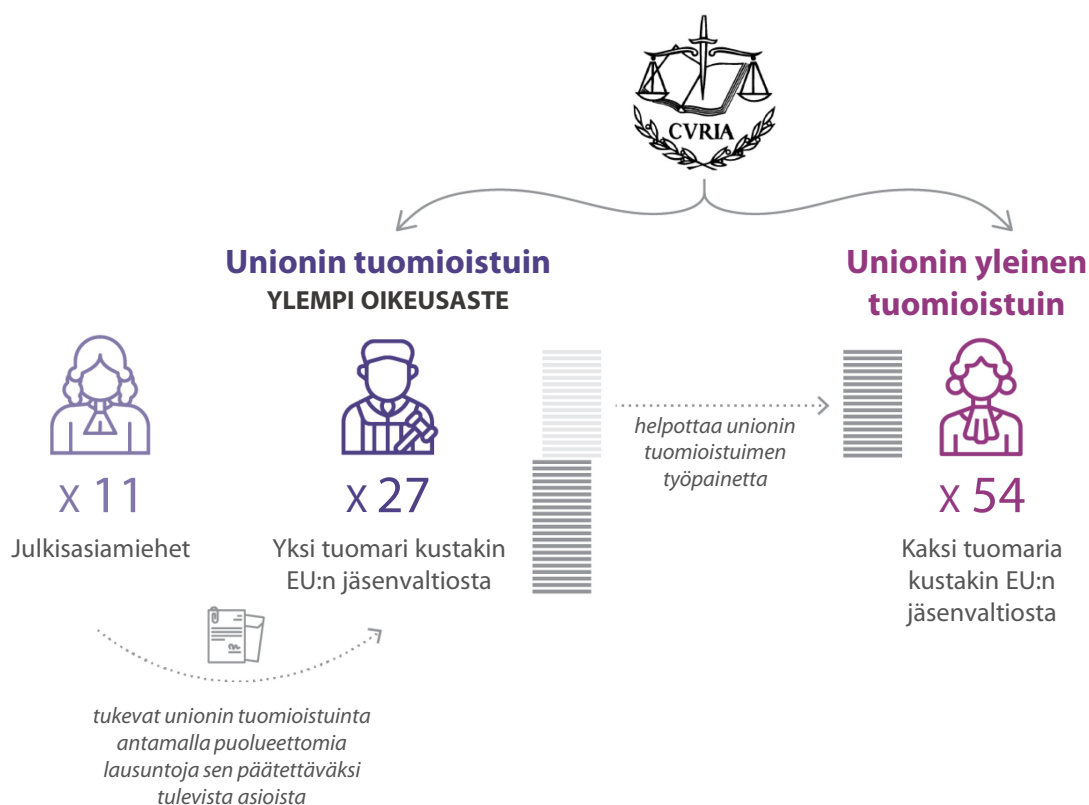
Tony Murphy
presidentti

Liitteet

Liite I – Euroopan unionin tuomioistuin ja käytettävissä olevat oikeussuojakeinot EU:n toimielinten, elinten, virastojen ja laitosten päätöksiä vastaan

Euroopan unionin tuomioistuin (ks. [kaavio 7](#)) koostuu kahdesta tuomioistuimesta, jotka ovat unionin tuomioistuin ja unionin yleinen tuomioistuin. Unionin tuomioistuimessa julkisasiamiehet antavat ratkaisuehdotuksen unionin tuomioistuimen päätöksenteon tueksi. Unionin yleinen tuomioistuin perustettiin vähentämään unionin tuomioistuimen työtaakkaa. Unionin yleinen tuomioistuin käsittelee pääasiassa kanteita, joita yksilöt ja yritykset ovat nostaneet EU:n säädöksiä ja sääntelytoimia vastaan silloin kun kyseiset säädökset ja toimet koskevat yksilöitä ja yrityksiä suoraan. Lisäksi unionin yleinen tuomioistuin käsittelee kanteita, joissa vaaditaan vahingonkorvausta EU:n toimielinten, elinten, virastojen ja laitosten aiheuttamasta vahingosta. Unionin yleisen tuomioistuimen tuomioihin voi hakea muutosta unionin tuomioistuimessa kahden kuukauden kuluessa, mutta vain oikeuskysymyksissä.

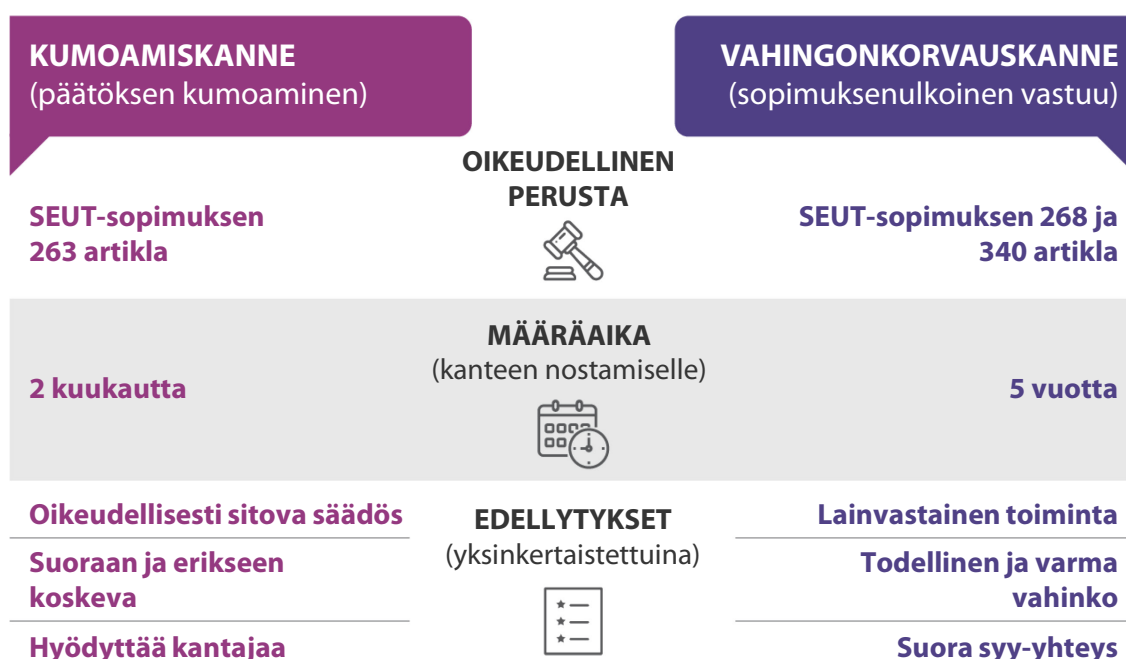
Kaavio 7 – Euroopan unionin tuomioistuimen kokoonpano

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin.

Kun luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt haluavat riitauttaa EU:n toimielinten, elinten, toimistojen ja virastojen päätöksiä, käytettävissä on erilaisia oikeussuojakeinoja (ks. [kaavio 8](#)). Yksi oikeussuojakeinoista on kumoamiskanne sellaista oikeudellisesti sitovaa päätöstä vastaan, joka joko on osoitettu kyseiselle henkilölle tai koskee tätä suoraan ja erikseen. EU:n tai sen elimen tekemän päätöksen kumoaminen edellyttää, että kantajat esittävät valituksensa kahden kuukauden kuluessa asianomaisen päätöksen julkaisemisesta⁶⁰.

Kaavio 8 – Oikeussuojakeinot, joita voidaan käyttää EU:n toimielinten, elinten, toimistojen ja virastojen päätöksiä vastaan

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin SEUT-sopimuksen ja oikeuskäytännön perusteella.

Toinen oikeussuojakeino on vahingonkorvauskanne, joka perustuu siihen, että EU olisi sopimuksenulkoisessa vastuussa niiden maksamisesta. Tällaiset vaatimukset⁶¹ on esitettävä viimeistään viiden vuoden kuluessa. Jotta vahingonkorvauskanne voisi menestyä, kantajan on osoitettava, että toimielin on rikkonut riittävän vakavasti sellaista oikeusnormia, jonka tarkoituksena on myöntää oikeuksia yksilöille. Lisäksi on

⁶⁰ SEUT-sopimuksen 263 artiklassa tarkoitettu kanne on pantava vireille kahden kuukauden kuluessa säädöksen julkaisemisesta tai siitä, kun se on annettu kantajalle tiedoksi, taikka jollei säädöstä ole julkaistu tai annettu tiedoksi, kahden kuukauden kuluessa siitä, kun kantaja on saanut siitä tiedon.

⁶¹ SEUT-sopimuksen 268 artikla, yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annettu asetus, 87 artiklan 5 kohta, ja unionin tuomioistuimen perussääntö, 46 artikla.

osoitettava kantajan kärsimä todellinen vahinko sekä välitön syy-yhteys lainvastaisen toimen ja vahingon välillä.

Jokainen oikeudenkäyntimenettely alkaa sillä, että kantaja toimittaa kanteen, jossa eritellään kanneperusteet ja niitä tukevat väittämät ja lisäksi ilmoitetaan, minkä tyyppistä määräystä vaaditaan. Vastaajan on annettava kirjallinen vastine kahden kuukauden kuluessa⁶².

Kantaja voi yleensä tämän jälkeen jättää vastauskirjelmän, johon vastaaja voi vielä vastata. Jokainen, joka pystyy osoittamaan, että asian ratkaisu koskee hänen etuaan, voi esiintyä oikeudenkäynnissä väliintulijana ja toimittaa tätä varten kirjelmän, jossa tuetaan jonkin asianosaisen vaatimuksia. Lisäksi EU:n tuomioistuimet voivat esittää osapuolille erillisiä kysymyksiä, joihin osapuolten on vastattava. Kirjallisen menettelyn lopuksi EU:n tuomioistuimet voivat päättää pitää julkisen suullisen käsittelyn Euroopan unionin tuomioistuimessa. Tällöin tuomarit käyvät päätösneuvottelun ja antavat tuomionsa julkisessa istunnossa (ks. [kaavio 9](#)). Unionin yleisen tuomioistuimen tuomioon voi hakea muutosta unionin tuomioistuimessa kahden kuukauden ja kymmenen päivän kuluessa siitä, kun päätös on annettu tiedoksi asianosaisille⁶³. Jos tuomioista ei valiteta, ne tulevat lainvoimaisiksi tämän määräajan jälkeen.

Kaavio 9 – Tapausten käsittelyn tavallinen eteneminen Euroopan unionin tuomioistuimessa

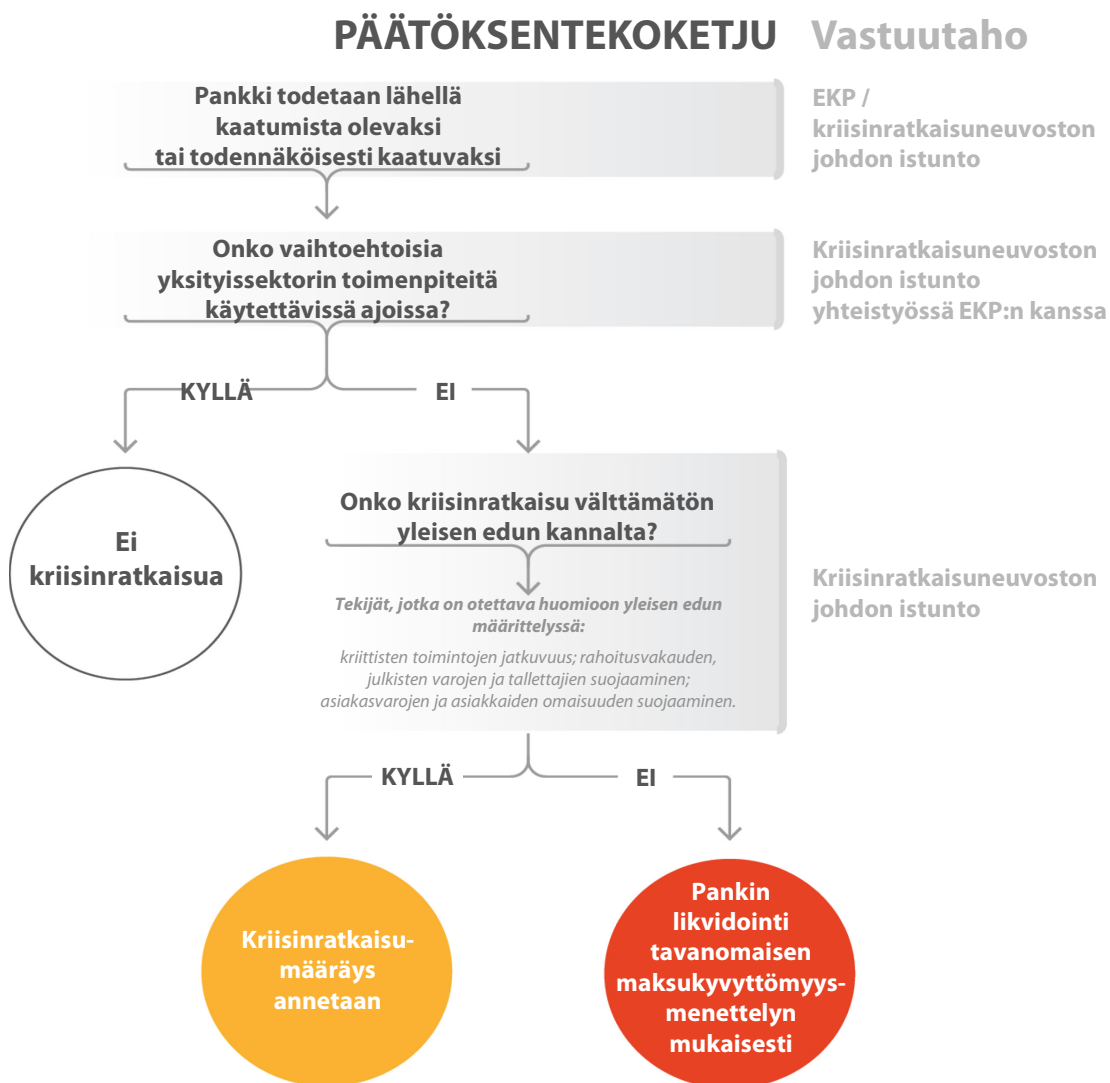
Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin.

⁶² Poikkeustapauksissa tätä määräaika voidaan pidentää vastaajan perustellusta pyynnöstä [unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen](#) 81 artiklan nojalla (EUVL L 105, 23.4.2015, s. 1). Näin tapahtui useimmissa BPE:n kriisinratkaisua koskevissa asioissa.

⁶³ [Unionin tuomioistuimen perussääntö](#), 56 artikla.

Liite II – Kriisinratkaisuprosessi ja -päätös

Kaavio 10 – Yhteinen kriisinratkaisumekanismi (lähellä kaatumista olevia pankkeja koskeva kriisinratkaisu)

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin aihetta koskevan oikeudellisen kehyksen perusteella (Euroopan parlamentin ja neuvoston [asetus \(EU\) N:o 806/2014](#), annettu 15 päivänä heinäkuuta 2014).

Kaavio 11 – Kriisinratkaisuun johtava päätöksenteko ja vireillä olevat riita-asiat

*EKP ei sisälly tähän tarkastukseen.

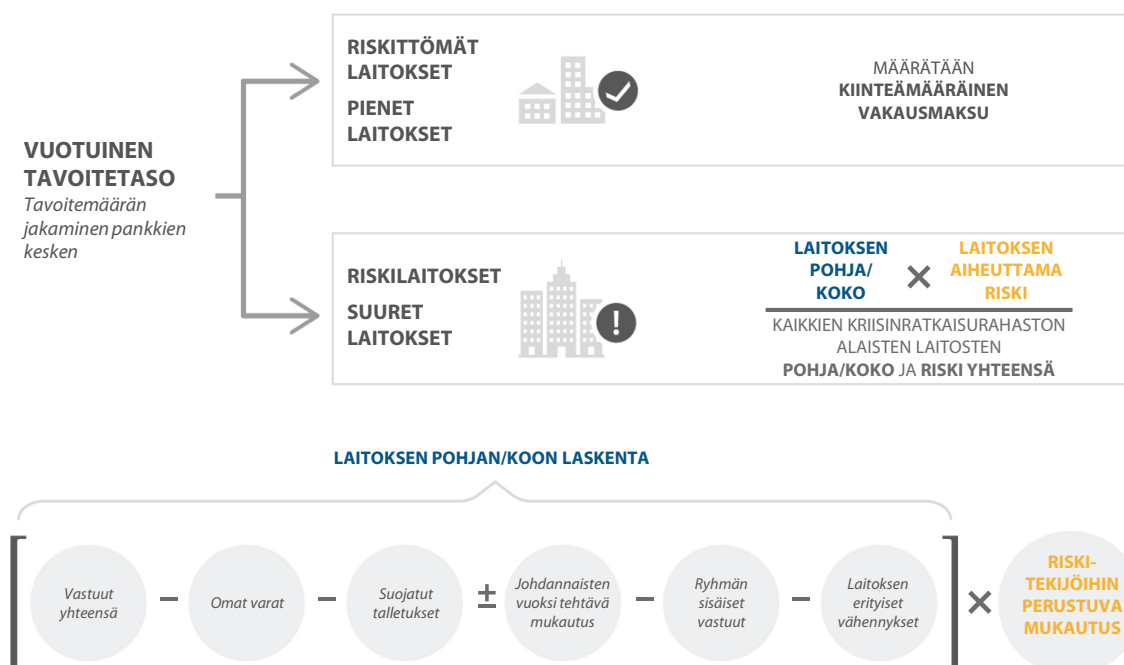
Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin aihetta koskevan oikeudellisen kehyksen perusteella.

Liite III – Ennakollisten vakausmaksujen laskenta- ja keruuprosessi

Menettely, jonka mukaisesti kriisinratkaisurahaston ennakolliset vakausmaksut kerätään

Vuodesta 2016 saakka kriisinratkaisuneuvosto on tiiviissä yhteistyössä kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten kanssa vastannut kriisinratkaisurahaston vakausmaksujen laskennasta⁶⁴. Pankkikohtaisten vakausmaksujen laskenta perustuu siihen, että pienille (riskittömille) pankeille määrätään kiinteämääräinen vakausmaksu ja suuremmille pankeille tai riskipankeille (tarvittaessa riskin pohjalta mukautettu) suhteellinen vakausmaksu⁶⁵ (ks. [kaavio 12](#)).

Kaavio 12 – Ennakollisten vakausmaksujen laskentamenetelmä

Lähde: Kriisinratkaisuneuvosto.

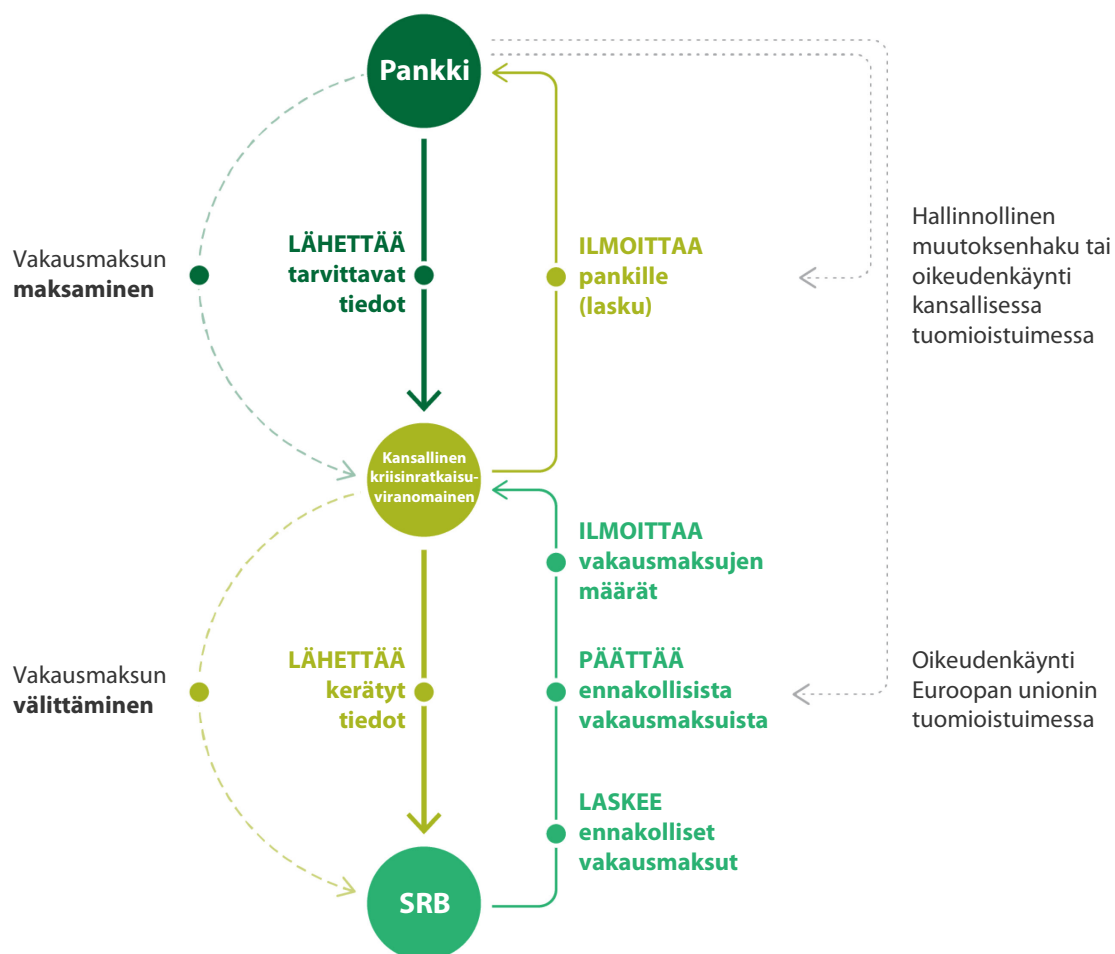
Kriisinratkaisuneuvosto saa laskentaan tarvittavat tiedot kansallisilta kriisinratkaisuviranomaisilta, jotka keräävät ne pankeilta. Kriisinratkaisuneuvosto ilmoittaa tämän jälkeen päätöksestään kullekin kansalliselle kriisinratkaisuviranomaiselle. Se lähettää niille päätöksensä perusteluineen, jotka annetaan vakiolomakkeessa. Lomake (yhdenmukaistettu liite) sisältää yksilölliset tiedot jokaisesta kansallisen viranomaisen toimivaltaan kuuluvasta pankista, muun muassa maksettavaksi tulevien ennakollisten vakausmaksujen määrän. Lisäksi selostetaan

⁶⁴ Neuvoston täytäntöönpanoasetus (EU) 2015/81, 4 artikla.

⁶⁵ Komission delegoitu asetus (EU) 2015/63, 4 artiklan 1 kohta.

laskelman yksityiskohdat sekä pankin toimittamat tiedot, joita laskelmassa on käytetty. Kansalliset kriisinratkaisuviranomaiset keräävät vakausmaksut kriisinratkaisuneuvoston toimittaman laskelman perusteella ja siirtävät määrät kriisinratkaisurahastolle⁶⁶, jota kriisinratkaisuneuvosto hallinnoi (ks. [kaavio 13](#)). Tämän laskenta- ja ilmoitusmenettelyn aikana on täytettävä useita muodollisia menettelyvaatimuksia.

Kaavio 13 – Ennakollisten vakausmaksujen kerääminen ja oikeussuojakeinot

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuimien aihetta koskevan oikeudellisen kehyksen perusteella.

⁶⁶ Neuvoston sopimus maksuosuuksien siirrosta yhteiseen kriisinratkaisurahastoon ja niiden yhdistämisestä, 14.5.2014.

Liite IV – Aiempina vuosina esitettyjen suositusten seuranta

Vuosi	Suositus	Tilanne	Tiedot
2021	Kriisinratkaisuneuvoston olisi asiaan vaikuttavia seikkoja arvioituaan kehitettävä menetelmä, jonka avulla voidaan tarpeen mukaan laskea, kuinka paljon vakaumaksut eroavat toisistaan, kun ne määritetään yhtäältä alkuperäisen ennakkollista vakaumaksua koskevan päätöksen ja toisaalta mahdollisen tarkistetun päätöksen mukaisesti.	Pantu täytäntöön	Kriisinratkaisuneuvosto kehitti menetelmän arvioidakseen määrät, jotka se voisi joutua suorittamaan vakaumaksuja maksaneille laitoksille riidanalaisissa tapauksissa, joissa se pitää kantajan kannalta myönteistä päätöstä mahdollisena. Vuoden 2021 tilinpäätöksessä ainoastaan saatujen määrien ja mahdollisten tarkistettujen päätösten välinen erotus on kirjattu ehdollisiin vastuisiin tällaisissa tapauksissa.
2021	Kriisinratkaisuneuvoston olisi otettava uudelleen käyttöön näiden tapausten seurantaprosessi. Sen olisi pyydettävä kansallisia kriisinratkaisuviranomaisia antamaan vuosittain kirjallinen vakuutus, joka koskee viranomaisten toimittamia tietoja, sekä arvioimaan, kuinka todennäköisesti ennakkollisia vakaumaksuja koskevat kanteet voisivat menestyä.	Pantu täytäntöön	Kriisinratkaisuneuvosto pysyi tammikuussa 2022 kansallisia kriisinratkaisuviranomaisia toimittamaan vuoden 2021 tilinpäätöstä varten ulkopuoliselle tarkastajalleen – ja kopiona itselleen – arvion kyseisten vireillä olevien hallinnollisten muutoksenhakujen ja ennakkollisiin vakaumaksuihin liittyvien kansallisten oikeudenkäyntien todennäköisestä tuloksesta sekä arvion kyseisistä valituksista mahdollisesti aiheutuvista vastuista.

Lyhenteet

Akronyymi tai lyhenne	Selitys
BPE	Banco Popular Español S.A.
EKP	Euroopan keskuspankki
FROB	Fondo de Reestructuración Ordenada Bancaria (Espanjan kansallinen kriisinratkaisuviranomainen)
SEUT	Sopimus Euroopan unionin toiminnasta
SRB	Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto
Yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annettu asetus	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 806/2014 , annettu 15 päivänä heinäkuuta 2014, yhdenmukaisten sääntöjen ja yhdenmukaisen menettelyn vahvistamisesta luottolaitosten ja tiettyjen sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisua varten yhteisen kriisinratkaisumekanismiin ja yhteisen kriisinratkaisurahaston puitteissa sekä asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta (EUVL L 225, 30.7.2014, s. 1).

Sanasto

Kriisinratkaisu: Lähellä kaatumista olevan tai todennäköisesti kaatuvan rahoituslaitoksen hallittu likvidaatio sen keskeisten toimintojen jatkuvuuden varmistamiseksi, rahoitusvakauden säilyttämiseksi ja julkisten varojen suojaamiseksi minimoimalla julkisen rahoitustuen tarve.

Kriisinratkaisumääräys: Päätös, jossa eritellään lähellä kaatumista olevan rahoituslaitoksen likvidaatiossa käytettävät keinot.

Kriisinratkaisusuunnitelma: Kuvaus rahoituslaitoksen ominaispiirteistä ja kriisinratkaisustrategiasta, jonka mukaisesti se aikoo puuttua kriisinratkaisun esteisiin ja täyttää omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevat vähimmäisvaatimukset.

Omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskeva vähimmäisvaatimus: Vaatimus, jonka mukaan rahoituslaitoksilla on oltava riittävästi instrumentteja kattamaan tappiot ja vahvistamaan pääomapohjaa, jos ne joutuvat taloudellisiin vaikeuksiin ja asetetaan kriisinratkaisuun.

Pysyvän varainhankinnan vaatimus: Likviditeettivaatimus, jonka mukaan rahoituslaitoksilla on oltava riittävästi pysyvää rahoitusta kattaakseen pitkäaikaisten omaisuuseriensä keston.

Ydinpääoma: Mahdollisimman korkealaatuinen pääoma, joka rahoituslaitoksilla on oltava käytettävissään rajoituksetta ja välittömästi riskien tai tappioiden kattamiseksi heti niiden ilmetessä.

Yhdenmukaistettu liite: Rahoituslaitosten vuotuisia kriisinratkaisurahastoon suoritettavia vakauseriä koskevan kriisinratkaisuneuvoston päätöksen liite, josta finanssilaitokset voivat tarkistaa, miten niiden rahoitusosuudet on laskettu.

Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston vastaus

SRB:n vastaus laatikkoon 4

SRB korostaa, että koska yhdenmukaistettuja tietoja ei ollut saatavilla, kriisinratkaisuneuvosto jätti komission delegoidun asetuksen (EU) 2015/63 20 artiklan 1 kohdan mukaisesti soveltamatta pysyvän varainhankinnan vaatimusta koskevaa riski-indikaattoria rahoituslähteiden vakaus ja monipuolisuus -pilarissa.

SRB hyväksyy suositukset 1, 2 ja 3.

Komission vastaus

”Komissio on pannut merkille Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen.”

Neuvoston vastaus

Neuvosto on ottanut Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen huomioon.

Tarkastustiimi

Yhteisen kriisintarkaisumekanismin perustamisesta annetun [asetuksen \(EU\) N:o 806/2014](#) 92 artiklan 4 kohdan nojalla Euroopan tilintarkastustuomioistuimien raportit, jotka vuosi mahdollisista ehdollisista vastuista, jotka ovat aiheutuneet yhteisen kriisintarkaisuneuvoston, komission ja neuvoston suorittaessa asetuksen mukaisia tehtäviä.

Tämän kertomuksen laati IV tarkastusjaosto, jonka erikoisalana on markkinoiden sääntely ja kilpailukykyinen talous. Tarkastusjaoston puheenjohtaja on Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Mihails Kozlovs. Tarkastus toimitettiin Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsenen Rimantas Šadžiuksen johdolla, ja siihen osallistuivat kabinettipäällikkö Mindaugas Pakstys, kabinettivastustaja Matthias Blaas, johtaja Ioanna Metaxopoulou, toimialapäällikkö Michal Machowski, tehtävävastaava Leonidas Tsonakas, tarkastajat Carlos Soler Ruiz, Armin Hosp, Nadiya Sultan ja Ioannis Sterpis sekä oikeudelliset neuvonantajat Andreea-Maria Feipel-Cosciug ja Klotildi Kantza; graafisesta suunnittelusta vastasi Giuliana Lucchese.

Vasemmalta oikealle: Leonidas Tsonakas, Mindaugas Pakstys, Rimantas Šadžius, Andreea-Maria Feipel-Cosciug, Klotildi Kantza, Matthias Blaas, Carlos Soler Ruiz ja Ioannis Sterpis.

TEKIJÄNOIKEUDET

© Euroopan unioni, 2022

Datan ja asiakirjojen uudelleenkäyttöä koskevat Euroopan tilintarkastustuomioistuimen periaatteet pannaan täytäntöön avoimen datan politiikkaa ja asiakirjojen uudelleen käyttämistä koskevalla [Euroopan tilintarkastustuomioistuimen päätöksellä 6-2019](#).

Ellei toisin ilmoiteta (esimerkiksi yksittäisissä tekijänoikeusilmoituksissa), Euroopan tilintarkastustuomioistuimen sisältöihin, jotka EU omistaa, myönnetään käyttöoikeudet [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\) licence](#) -käyttöoikeuden nojalla. Yleissääntö siis on, että uudelleenkäyttö on sallittua, jos sisällön tuottaja mainitaan asianmukaisesti ja kaikista sisältöön tehdyistä muutoksista ilmoitetaan. Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle kuuluvan sisällön uudelleenkäyttäjä ei saa vääristää asiakirjojen alkuperäistä merkitystä tai sanomaa. Euroopan tilintarkastustuomioistuin ei vastaa mistään seurauksista, jotka johtuvat uudelleenkäytöstä.

Tarvittavat lisäoikeudet on hankittava, jos tietyssä sisällössä (esimerkiksi Euroopan tilintarkastustuomioistuimen henkilöstöstä otetuissa valokuvissa) esitetään tunnistettavissa olevia henkilöitä tai jos sisällössä on mukana kolmansien tahojen töitä.

Jos tällainen lisäoikeus saadaan, se kumoaa ja korvaa yllä mainittu yleisen käyttöoikeuden. Lisäoikeutta koskevassa luvassa on selvästi ilmoitettava käyttöoikeuden rajoitukset.

Jos sisällöt eivät ole EU:n omaisuutta, voi olla, että lupa niiden käyttöön tai jäljentämiseen on pyydetävä suoraan asianomaisilta tekijänoikeuksien haltijoilta.

Tietokoneohjelmistot tai asiakirjat, joihin kohdistuu teollisoikeuksia, kuten patentteja, tavaramerkkejä, rekisteröityjä malleja, logoja ja nimiä, eivät kuulu Euroopan tilintarkastustuomioistuimen uudelleenkäyttöperiaatteiden piiriin.

EU:n toimielinten verkkosivuilla (joiden verkkotunnuksen loppuosa on europa.eu) on linkkejä ulkopuolisille Internet-sivustoille. Koska Euroopan tilintarkastustuomioistuin ei vastaa näistä sivustoista, on suositeltavaa, että tutustutte niiden tietosuoja- ja tekijänoikeusperiaatteisiin.

Tilintarkastustuomioistuimen logon käyttö

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen logoa ei saa käyttää ilman tilintarkastustuomioistuimen ennakkosuostumusta.

EUROOPAN
TILINTARKASTUS-
TUOMIOISTUIN

■ Euroopan unionin
julkaisutoimisto